

Jaarverslag 2023

Stichting Primo Schiedam
Burgemeester van Lierplein 77 3134 ZB Vlaardingen
www.primoschiedam.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van Stichting Primo Schiedam.

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

Met dit verslag legt de bestuurder verantwoording af aan ouders, personeel, de medezeggenschapsraden en partners waaronder de gemeente Schiedam. Het verslag wordt besproken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de raad van toezicht (rvt) en aangeboden aan de gemeenteraad en onze samenwerkingspartners met het verzoek om te reageren. Dit jaarverslag informeert u over het algemene instellingsbeleid. We geven aan welke activiteiten zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te verbeteren en wat we hebben gedaan om de doelen die we ons stelden te verwezenlijken.

We gaan daarbij de thema's af van ons beleids- en jaarplan:

- Onderwijs en kwaliteit
- Personeel en professionalisering
- Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting
- Public relations en strategie
- Financieel gezonde bedrijfsvoering

Het jaarverslag van de GMR is geen onderdeel van het bestuursverslag maar wel als document toegevoegd zodat de twee jaarverslagen gebundeld één document vormen.

Het bestuursverslag is opgesteld in het format dat is ontwikkeld door de PO Raad. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over het bestuur. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur. In 2023 zijn er nieuwe initiatieven gestart en andere voortgezet ten behoeve van onze missie: het versterken van het (openbaar) onderwijs in Schiedam. Toegankelijk voor iedereen, met aandacht voor diversiteit dat verrijkt, verbreedt, verdiept en inspireert.

Juni 2024

Peter Jonkers
Voorzitter College van bestuur
Stichting Primo Schiedam

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

1. Wie zijn wij?	4
1.1 Organisatie	5
1.2 Profiel	7
1.3 Horizontale Dialoog en verbonden partijen	8
2. Verantwoording beleid	9
2.1 Onderwijs & kwaliteit	9
2.2 Personeel & professionalisering	17
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	26
2.4. Public relations en strategie	28
2.5 Financieel beleid	29
2.6 Risico's en risicobeheersing	32
3. Financiële verantwoording	35
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	35
3.2 Balans en staat van baten en lasten	37
3.3 Financiële positie	46
4. Verantwoording raad van toezicht	48
Bijlage 1 Verslag GMR	51
Colofon	87
ADRESSEN SCHOLEN	88

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Balans per 31 december 2023, vergelijkende cijfers per 31 december 2022

Staat van Baten en Lasten 2023, vergelijkende cijfers 2022

Kasstroomoverzicht 2023

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verantwoording Subsidies

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Overzicht verbonden partijen

Wet Normering Topinkomens

Gebeurtenissen na balansdatum

Ondertekening

Gegevens rechtspersoon

Controleverklaring van de onafhankelijk controlerend accountant

1. Wie zijn wij?

Stichting Primo Schiedam is een stichting met 12 openbare scholen en circa 3.500 leerlingen. Stuk voor stuk actieve en ondernemende scholen met tevreden ouders en leerlingen. Primo Schiedam is financieel gezond.

Onze scholen onderscheiden zich door een eigen onderwijsconcept. We hebben een Montessori- en een Daltonschoolbasisschool, scholen die ontwikkelingsgericht werken en scholen die met het leerstofjaarklassensysteem werken.

Al onze scholen vormen met de kinderopvangorganisaties Integraal Kind Centra en zijn succesvol in de bestrijding van onderwijsachterstanden en het creëren van een kansrijke start in het voortgezet onderwijs.

Primo Schiedam staat voor sterk openbaar onderwijs, waar verhalen samenkomen met als kernwaarden:

Daarbij gaat het uiteraard over taal en rekenen, maar er is veel meer: aandacht voor wederzijds respect, waarden en normen, sport en een goede kennis bouw t.a.v. levensbeschouwing, wereldoriëntatie en cultuur vinden wij net zo belangrijk!

1.1 Organisatie

Contactgegevens Primo Schiedam

- Stichting Primo Schiedam (bestuursnummer 41567)
- Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen
- 010-4260446
- info@primoschiedam.nl
- www.primoschiedam.nl

Contactpersoon

- Peter Jonkers, Voorzitter College van Bestuur
Dhr. Jonkers heeft geen bezoldigde of onbezoldigde (neven)functies

Overzicht scholen

[Bekijk hier de scholen van Primo Schiedam.](#)

Het leerlingenaantal per school:

		1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
13GL	De Peperklip	385	386	399	385	385
13LM	De Singel	589	574	548	545	545
13XQ	Montessori Schiedam	237	233	241	267	288
14AZ	Het Kleurrijk	178	192	199	198	200
14EC	Het Startblok/De Wereldschool	473	583	523	575	575
14GW	De Taaltuin	215	211	215	212	212
14XU	Het Windas	374	378	384	384	386
15EJ	Loep	209	208	204	224	225
15HT	De Violier	319	325	342	345	345
15KN	De Klinker	359	371	393	375	348
19VE	MDO De Poldervaart	190	206	201	210	210
	Totaal	3.528	3.667	3.649	3.720	3.719

De Wereldschool verzorgt het onderwijs aan nieuwkomers en valt onder het BRIN-nummer van Het Startblok. Sinds januari 2023 valt De Wereldschool onder de aansturing van Primo. Het leerlingaantal is opgenomen onder het totaal aantal leerlingen dat valt onder Het Startblok.

De juridische en interne organisatiestructuur

Het openbaar onderwijs is per 1 januari 2006 verzelfstandigd. Sinds die datum is Primo Schiedam het bevoegd gezag van de openbare scholen. Hoewel er een stichting in het leven is geroepen met een eigen bestuur, blijft er een relatie met de gemeente Schiedam: de statuten kunnen pas worden vastgesteld of gewijzigd na goedkeuring door de gemeenteraad. Ook benoemt de gemeenteraad op voordracht van de raad van toezicht de leden ervan.

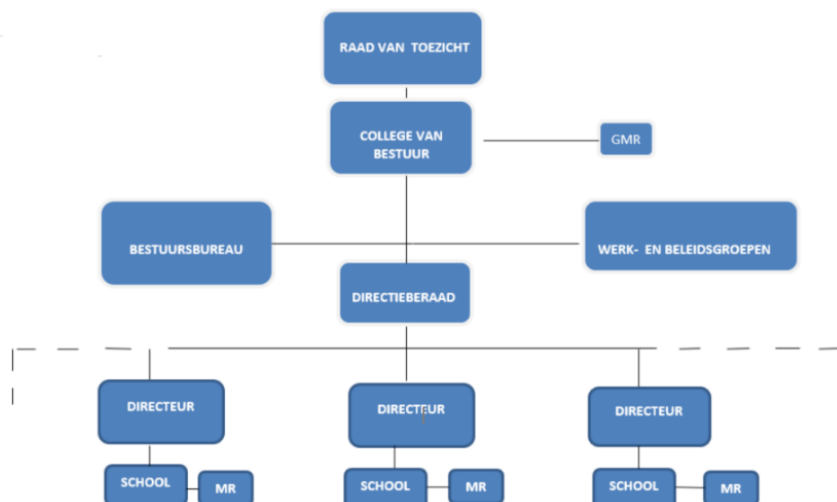
Sinds 1 januari 2011 kent de stichting een raad van toezicht-model.

In dit model worden de taken zoals toezicht, bestuur en dagelijkse leiding formeel onderscheiden en gescheiden.

De raad van toezicht (rvt), bestaande uit vijf leden, is verantwoordelijk voor het intern toezicht binnen de stichting en het werkgeverschap voor de bestuurder. De rvt geeft goedkeuring aan belangrijke beleidsdocumenten en adviseert het bestuur op alle beleidsterreinen. De inspraak is geregeld met het medezeggenschapsreglement van de

gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en medezeggenschapsraden (MR) van de scholen. De bestuurder zit het directiebestuur voor. Dit is de werkvergadering waarbinnen het beleid van de stichting wordt voorbereid, vastgesteld en geëvalueerd. De directeuren van de scholen, de bestuurder en op afroep medewerkers van het bestuursbureau nemen deel aan deze vergadering.

Governance

In [*Code Goed Bestuur in het primair onderwijs*](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Primo Schiedam handhaaft deze code. Voor de verdere uitwerking zie [*het managementstatuut*](#) van Primo Schiedam.

Bestuur

- Dhr. P (Peter) Jonkers, Voorzitter College van Bestuur

Intern toezichtsorgaan

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) waarin een ouder en een leerkracht van iedere school zitting heeft vergaderd minimaal vier keer per jaar. De vergadering start en eindigt met een plenair gedeelte. In de tussentijd wordt in themaraden vergaderd met beleidsmedewerkers van het bestuursbureau en de bestuurder. Er zijn drie themaraden, te weten:

- Onderwijs, kwaliteit, communicatie en ICT;
- Personeel en organisatie;
- Financiën en huisvesting.

Het doel is vooral de GMR aan de voorkant van beleidsvoornemens mee te nemen.

[*Statuut GMR*](#)

[*Reglement GMR*](#)

[*Bijlage 1 Verslag GMR*](#)

1.2 Profiel

Missie & visie

Primo Schiedam heeft als missie kinderen kwalitatief goed onderwijs te bieden en ze zo te begeleiden in hun ontwikkeling, dat zij het beste uit zichzelf leren halen. Op die manier kunnen ze een goede start maken in het voortgezet onderwijs. Aan de hand van het onderwijs en de begeleiding die onze Primo-scholen bieden, ontplooiën kinderen zich en gaan ze op zoek naar hun passies en doelen in het leven. Hierbij kijken wij naar het kind in zijn geheel.

Sturen op samenspel

Leerkrachten, directeuren, ondersteuners, ouder(s)/verzorger(s), rvt-leden en andere stakeholders hebben allemaal hun eigen rol, ambities en ideeën als het gaat om de ontwikkeling van kinderen. Ze hebben ook allemaal hun eigen belangen en gevoeligheden. Maar bovenal hebben ze elkaar nodig voor het realiseren van onderwijskwaliteit. Deze kwaliteit is eerder gelegen in de kracht van het samenspel dan in de kracht van doelen en plannen. Het bestuur van Primo Schiedam is van mening dat - naast de meer algemene kenmerken van goed bestuur, zoals het strategisch positioneren van de organisatie, het vormgeven van goed werkgeverschap en het voeren van een goede bedrijfsvoering - het belang van goed besturen vooral gericht is op 'sturen op samenspel'. Dat wil zeggen: het koppelen van professionals en stakeholders aan het realiseren van ambities, onderwijskundige doelen en uitdagingen in en rond de school. Primo Schiedam gaat hierbij voor ruimte voor diversiteit én onderlinge verbondenheid. Wellicht niet altijd makkelijk te combineren, maar door hier samen aan te werken, komen we uit waar we willen.

Kernactiviteiten

De kerntaak van Primo Schiedam is het geven van onderwijs, andere competenties van het kind worden met behulp van stakeholders verder ontwikkeld.

Strategisch beleidsplan

Eind 2022 is het [Koersplan 2023-2027](#) vastgesteld. Dit vormt de basis voor schoolplannen voor de komende vier jaar.

Toegankelijkheid & toelating

Iedere openbare school staat open voor iedereen, ongeacht levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid. De enige redenen dat leerlingen niet geplaatst kunnen worden, is wanneer de hulpvraag van een leerling zo specifiek is, dat de school deze niet kan invullen of dat de groep waar de leerling in moet worden geplaatst vol zit. In beide gevallen wordt met de ouders gekeken of er een andere (openbare) school in de wijk is dan wel, indien nodig, een school voor speciaal (basis) onderwijs in de buurt is waar het kind kan worden geplaatst.

1.3 Horizontale Dialoog en verbonden partijen

Gemeente Schiedam	De scholen van Primo Schiedam staan in de gemeente Schiedam. Naast subsidieverstrekker is de gemeente Schiedam een belangrijke partner. Er wordt nauw samengewerkt met de gemeente als het gaat om projecten als De Wereldschool (het centrum voor onderwijs aan nieuwkomers) en de Brede School Academie in de wijk Oost. Gezamenlijk met sociale partners is de Lokale Educatieve Agenda geformuleerd waarin de beleidsuitgangspunten voor deze periode zijn geformuleerd. Daarnaast beheert Primo Schiedam de gymnastiekzalen voor de gemeente en is met de andere schoolbesturen gewerkt aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP).
Samenwerkingsverband “Onderwijs dat Past”	Primo maakt deel uit van het samenwerkingsverband “Onderwijs dat past”. De financiële positie van het samenwerkingsverband is gezond. De “korting” die de overheid wil toepassen op de bekostiging van samenwerkingsverbanden kan van invloed zijn op de middelen die Primo ontvangt. De gevolgen zijn echter nog onduidelijk. https://www.onderwijsdatpast.info
Kinderopvangorganisaties	Ook in 2023 werkten we samen met de kinderopvangorganisaties KomKids en Mundo. Doel van de samenwerking is werken aan Integrale Kind Centra (IKC), waarbij onderwijs en opvang nauw met elkaar samenwerken.
Mevis	Op het gebied van zorg werken wij samen met Mevis met als doel de zorg dicht bij onze leerlingen te brengen. Mevis levert de jeugdprofessionals voor de scholen.
De Kleine Ambassade	De Kleine Ambassade helpt jongeren een plek te vinden in de maatschappij en organiseert daartoe projecten waarbij kinderparticipatie het uitgangspunt is en waar onze scholen met regelmaat aan deelnemen. Daarnaast verzorgt De Kleine Ambassade mede de vormgeving van onze (digitale) communicatie. Projecten waar scholen in 2023 aan deelnamen waren: Afval The Game, de Kindergemeenteraad Schiedam, Studio PLU!S en de winkel van Sinkel.
NME-centrum	Leerlingen van Primo Schiedam volgen hier natuurlessen.
De Bibliotheek Schiedam	De bibliotheken op onze scholen worden in nauwe samenwerking met de gemeentebibliotheek (de Bibliotheek Schiedam) georganiseerd en up-to-date gehouden. Ook worden er allerlei leesbevorderende activiteiten op onze scholen i.s.m. de bibliotheek georganiseerd. Daarnaast is de aansturing van het CMK project (Cultuur met Kwaliteit Schiedam) 2021-2023 onder gebracht bij de bibliotheek.
Het Theater aan de Schie	Onze scholen namen deel aan verschillende schoolvoorstellingen, workshops en andere educatieve activiteiten voor kinderen.
Het Stedelijk Museum Schiedam	Onze leerlingen bezochten het museum en leerkrachten namen deel aan inspiratiebijeenkomsten.
Pabo Rotterdam (onderdeel van de Hoge School Rotterdam)	In 2023 namen alle scholen van Primo deel aan de “Opleidingsschool” Boss po. Er werd ook hard samengewerkt aan het opleiden via zij-instroom/verkorte deeltijd trajecten.

Klachtenbehandeling

Primo Schiedam streeft ernaar dat klachten zo laag mogelijk in de organisatie worden afgehandeld. Dit betekent dat wanneer klachten naar tevredenheid op schoolniveau kunnen worden afgewikkeld, deze niet bij het bestuur terechtkomen. Op welke wijze Primo Schiedam omgaat met klachten staat beschreven in [de klachtenregeling](#).

In 2023 bereikten twee klachten het bestuur. Deze zijn naar tevredenheid van alle partijen afgehandeld.

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, personeel & professionalisering, huisvesting & facilitaire zaken en financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording van de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Veel dingen zijn meetbaar, zoals leervorderingen die we bijhouden in het leerlingvolgsysteem, maar niet alles is te meten. De kwaliteit van ons onderwijs omvat niet alleen het effectief aanleren van kennis en vaardigheden, maar ook het vormen van kinderen tot zelfstandige, verantwoordelijke personen en dat is niet in cijfers uit te drukken.

Kwaliteitszorg van Primo Schiedam is het gehele systeem dat gehanteerd wordt om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en/of te verbeteren. Met ons kwaliteitszorgsysteem willen wij het hebben over de kwaliteit van ons onderwijs. Dat zijn de onderwijsresultaten maar ook het welbevinden van leerlingen, ouders en medewerkers. Natuurlijk zijn ook zaken als het gebouw, het onderhoud en de schoonmaak die tevredenheid beïnvloeden.

Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te verbeteren, ondernemen wij verschillende acties en gebruiken wij verschillende instrumenten.

Beleidsplan/ Schoolplan

Eén keer in de vier jaar schrijft het bestuur een koersplan en de scholen het jaar daaropvolgend hun schoolplannen waarin het staande beleid en de ambities voor de volgende vier jaar zijn beschreven. In 2022 is er een nieuw Koersplan opgewerkt.

Jaarplan

Ieder jaar maakt het bestuur een kort en bondig jaarplan. De scholen nemen de punten die voor hen van toepassing zijn over en vullen dit aan met eigen punten.

Audits

Elke school van Primo Schiedam wordt jaarlijks bezocht door een auditteam bestaande uit de bestuurder, een directeur van één van de scholen en zijn/haar IB-er en/of leerkrachten.

Instrumenten:

 Riskchanger: Een kwaliteitssysteem dat de mogelijkheid biedt om de processen van de scholen en het bestuursbureau te monitoren. Het systeem biedt de mogelijkheid om de voorgenomen verbeteringen te monitoren op basis van de PDCA-cyclus;

 Leerlingvolgsysteem: In ParnasSys worden de toetsresultaten bijgehouden. Twee keer per jaar worden de resultaten besproken met de kwaliteitsmedewerker en de bestuurder;

 Tevredenheidsonderzoeken: In WMK worden de vragenlijsten van scholen op de kaart afgenomen om de ouder-, leerling- en medewerker tevredenheid te meten;

 Cuppella Taakbeleid: Dit programma wordt door de directeuren gebruikt om de afspraken rond taakbeleid vast te leggen en te monitoren.

Bovenstaande instrumenten worden gebruikt om zowel de sterkte- als zwakteanalyse per school in kaart te brengen, die de basis vormt voor de schoolplannen, als om de voortgang te monitoren.

De voortgang van de jaarplannen en de monitorgegevens vanuit de evaluaties vormen de gespreksonderwerpen van de voortgangsgesprekken met de directeuren, de GMR-themaraden en de commissie 'Onderwijs en Kwaliteit' van de rvt. Zowel op bovenschools- als op schoolniveau wordt gewerkt in werkgroepen en PLG's (professionele leergemeenschappen) aan verdere (onderwijs-)beleidsontwikkeling.

Wat betreft onderwijs en kwaliteit had het bestuur de onderstaande doelen voor 2023 geformuleerd:

Groen = Doel voor dit jaar is gehaald

Geel = Proces loopt nog

Oranje = Doel is of wordt niet behaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Resultaten	Primo en haar scholen zijn helder over de te behalen resultaten op het gebied van taal en rekenen. Iedere school heeft in overleg met het bestuur haar norm vastgesteld voor groep 5 en groep 8.	Alle scholen hebben het beoogde eindniveau voor groep 8 geformuleerd als het gaat om de resultaten op de doorstroomtoets. Wat betreft de tussenresultaten in groep 5 wordt dit in 2024 gedaan.
Versterken van de basisvaardigheden	We versterken gezamenlijk de kwaliteit van het professioneel handelen m.b.t. de basisvaardigheden. We wisselen kennis en ervaring uit en richten onze audits hierop.	Iedere school heeft hierop ingezet. Er is binnen het DB aandacht geweest voor de ontwikkeling van burgerschap. In het kader hiervan heeft een studiedag plaatsgevonden voor al het personeel met als onderwerp "diversiteit". De audits in 2023, die doorlopen in 2024, waren gericht op burgerschap en taal. In 2023 hebben Het Windas, Montessori, Loep, de Wereldschool, De Klinker, De Violier, De Singel, Het Kleurrijk en de Poldervaart een audit gehad. De bovenschoolse groep van taal coördinatoren is in 2023 driemaal bij elkaar geweest en heeft

		input geleverd voor de regionale taal visie.
Cultuureducatie	Alle scholen nemen kennis van het Nederlands Kennis Curriculum, testen thema's en gaan in overleg met het bestuur over tot de implementatie wanneer dit passend is.	Tijdens de algemene studiedag is aandacht aan het NKC besteed. De Singel, het Windas en het Kleurrijk zijn volop met de implementatie bezig. De Violier en de Peperklip zijn aan het experimenteren met een thema.
VVE-Aanbod	Alle scholen evalueren samen met de kinderopvang hun voor- en vroegschoolse educatie (VVE)-aanbod en gaan over tot het verbeteren ervan, bijvoorbeeld door het gebruik van het programma TOP VVE.	In 2023 hebben Loep en de Peperklip ingezet op Top VVE. De Taaltuin heeft ingezet om te komen tot een peuter en kleuter groep.
IKC-ontwikkeling	Alle scholen verdiepen de IKC-vorming door nauwere samenwerking en verbinding tussen kinderopvang en school.	Dit heeft in 2023 nog te weinig voortgang gehad. Dit wordt de komende drie jaar opgepakt.
Ontwikkeling communicatie-portaal	Het optimaliseren van ons portaal (intranet) voor het delen van kennis en ervaring wordt tussentijds geëvalueerd en verder uitgewerkt op basis van de conclusies (najaar 2022 is begonnen met herinrichting van het intranet).	In 2023 is een start gemaakt met het koppelen van het intranet aan het onboardingsprogramma van nieuw personeel en is er een werkwijze ontwikkeld voor het delen van alle gepubliceerde kwaliteits- en ambitiekaarten.
Digitale Geletterdheid	Iedere school formuleert beleid rond digitale geletterdheid. Bovenschools zullen de kaders hiervoor met de ICT-coördinatoren worden geformuleerd.	In 2023 hebben de ICT coördinatoren gewerkt aan visievorming. Dit wordt het komende jaar verder opgepakt.
Rijke schooldag	De 'rijke schooldag' zal in het kader van het Nationaal Programma door de scholen in Nieuwland, Oost en Groenord-Zuid verder worden uitgewerkt.	In 2023 hebben de Taaltuin en Loep de subsidieaanvraag kunnen doen. De aanvraag is toegekend voor beide scholen. De andere scholen volgen in 2024.
MVS-Jeugdmodel	Primo zet zich de komende jaren in om mee te werken aan de implementatie van het MVS-jeugdmodel.	Primo heeft meegedacht over een werkomschrijving van de Jos'ers en de positie van Mevis in het wijkgericht werken.
Passend onderwijs: 'Wijkgericht werken'	Op samenwerkingsverband- en school- en bestuursniveau wordt invulling gegeven aan passend onderwijs. Het beleid rond ondersteuningsteams en de toekenning en het organiseren van arrangementen wordt verder vormgegeven. Dit beweegt van kind-, groeps- en schoolarrangementen naar mogelijke invullingen per wijk.	In 2023 is het wijkgericht werken verder vorgegeven in alle wijken. Iedere school heeft een vast bedrag per leerling toegekend gekregen. Het is de bedoeling dat middelen in de toekomst meer op wijkniveau worden ingezet.

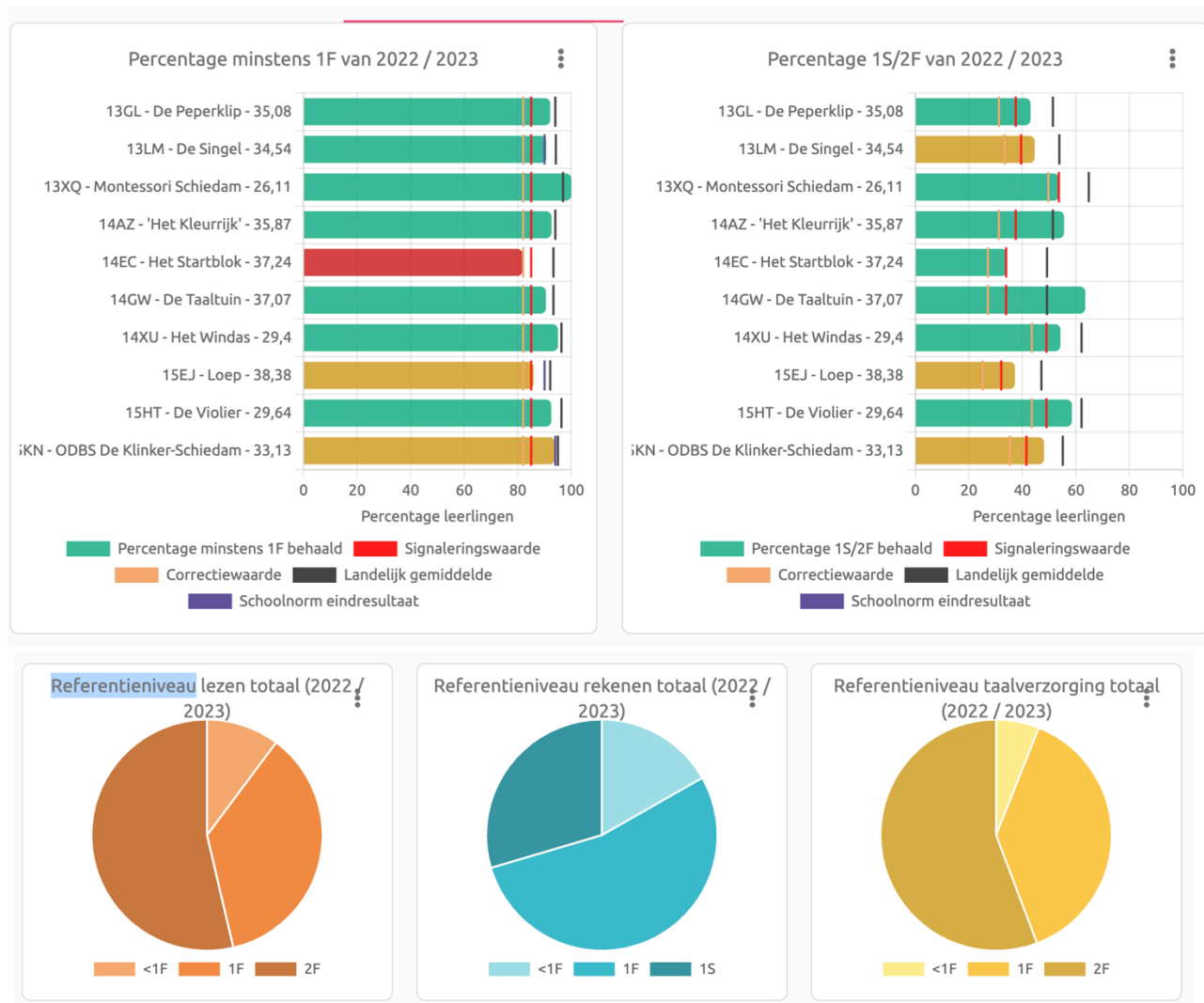

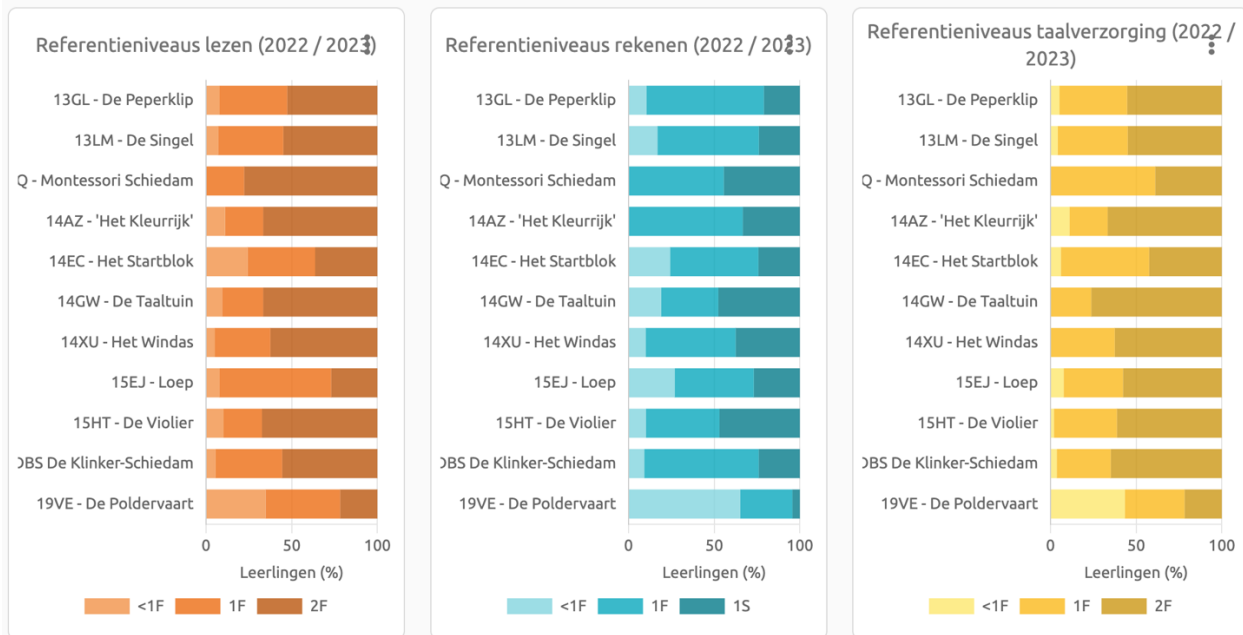
Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de scholen zijn terug te vinden op scholenopdekaart.nl.

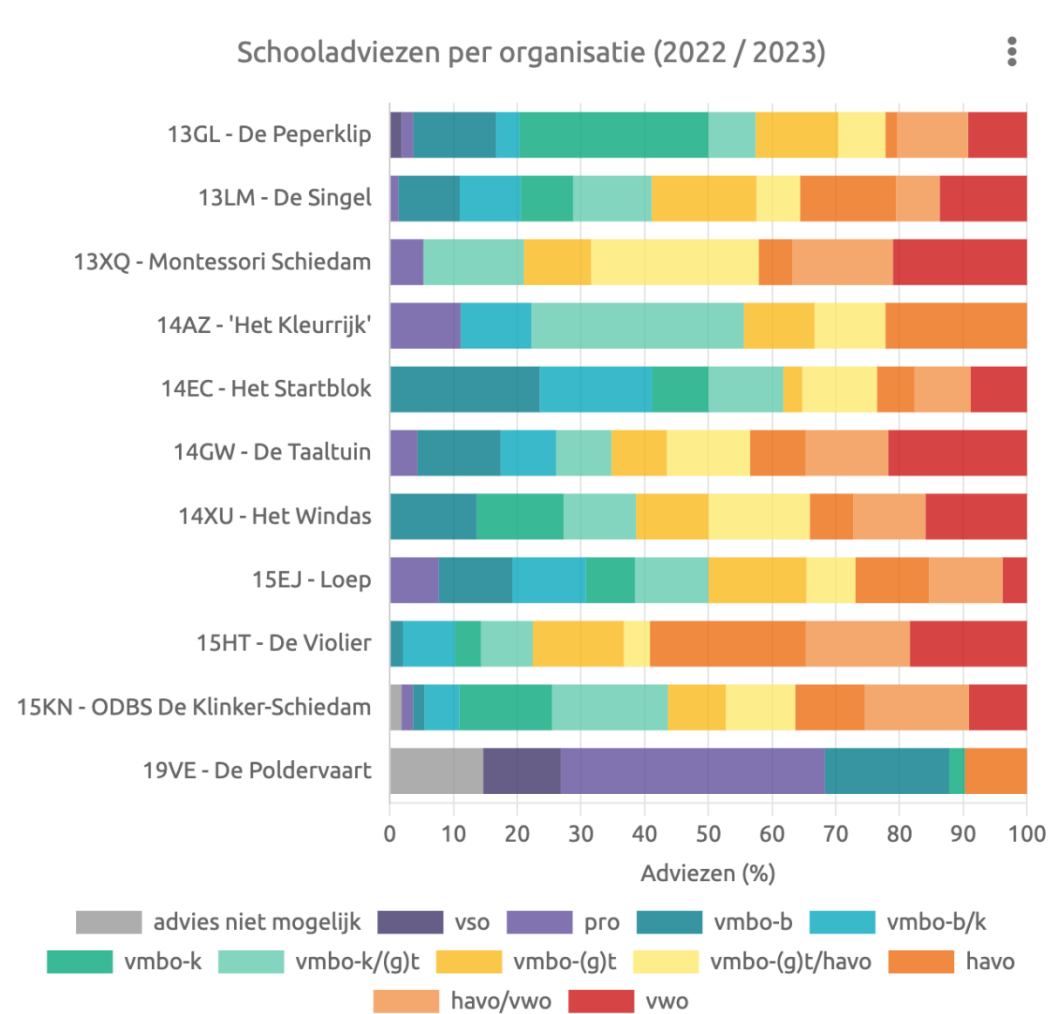
Alle scholen, behalve het Startblok (-0,3%), scoorden boven de signaleringswaarde als het gaat om het percentage 1

F. Alle scholen scoorden boven de signaleringswaarde 1S/2F van de inspectie. Niet alle scholen halen de norm die zichzelf gesteld hebben. Uit de analyses blijkt dat de scholen de doelen ambitieus stellen.

De schooladviezen in 2023

Inspectie van het Onderwijs

In 2023 heeft er geen regulier inspectieonderzoek plaatsgevonden op onze scholen. Wel zijn Het Startblok, Loep, De Poldervaart en Het Kleurrijk door de Inspectie van het Onderwijs bezocht in het kader van de zogenaamde stelsel onderzoek. Het meest actuele [inspectierapport](#) dateert uit 2019. Dit vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek werd bij het bestuur en vijf scholen uitgevoerd, te weten De Peperklip, Het Kleurrijk, De Poldervaart, De Taaltuin en De Wereldschool. Alhoewel De Wereldschool (in 2022) wordt aangestuurd door het samenwerkingsverband, werd het onderzoek van deze school meegenomen in dit onderzoek omdat de leerlingen officieel zijn ingeschreven bij Het Startblok.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de kwaliteit op de onderzochte standaarden voldoende tot goed is. De 'kwaliteitszorg' en 'kwaliteitscultuur' werden als goed beoordeeld. Het onderdeel 'verantwoording en dialoog' werd met een voldoende beoordeeld, evenals de 'financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid'. Voor wat betreft deze laatste twee was alleen een voldoende of onvoldoende te scoren. Ook de onderzochte onderdelen op de scholen werden voldoende tot goed beoordeeld. Het waren stuk voor stuk mooie verslagen.

De audits, die als zeer leerzaam werden ervaren door zowel de auditoren als de betrokken scholen, hebben geleid tot verbeterpunten die zijn opgenomen in de jaarplannen van de scholen. Ook in 2023 participeerde de bestuurder in het 'Bestuurlijk Netwerk Inspectie Toezicht' (BNIT) van de PO-raad.

Passend onderwijs

Voor het realiseren van Passend onderwijs werken we nauw samen binnen ons samenwerkingsverband "Onderwijs dat past". – *Ieder kind hoort erbij* -

- ["Het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat past'"](#)
- [Visiedocument van de gezamenlijke schoolbesturen voor primair onderwijs in de regio Schiedam, Vlaardingen en Maassluis \(SVM\)](#)
- [Film over de visie van ons samenwerkingsverband](#)
- [Het ondersteuningsplan](#)

De scholen hebben de middelen vanuit de lumpsum uitgegeven ten behoeve van het bereiken van onderstaande doelen:

- **Preventieve en persoonlijke ondersteuning.**
Doelstelling: tijdige, adequate en gepaste leerlingenzorg op maat, om zo thuisnabij mogelijk onderwijs aan te kunnen bieden. De ingezette expertise leidt tot aantoonbaar succes. Positieve evaluaties van scholen, ouders, leerlingen en partners.
- **Ondersteuningsteam op de school (OT):**
Het ondersteuningsteam is in staat om de passende extra ondersteuning te definiëren zonder overbodige bureaucratie en aan te vragen door benodigde documenten zo efficiënt mogelijk in te zetten.

- **Doorgaande ontwikkelingslijnen**
Samenwerking tussen school, scholen in de wijk en externe expertise waar de leerling en leerkracht optimaal van kunnen profiteren.
 Beoogd effect: betere aansluiting zodat kinderen zich zonder onderbreking volgens hun eigen mogelijkheden kunnen ontwikkelen. Terugdringen van het aantal thuiszitters. Onderwijs en Zorg werken samen om de resultaten te optimaliseren en kinderen de juiste onderwijsplek te bieden. Ieder kind volgt een doorgaande ontwikkelingslijn; de schoolcarrière wordt kansrijk ononderbroken door het kind gevolgd.
- **Bijdragen aan het vergroten van de vakbekwaamheid van leerkrachten en lb'ers. Hierin een initiërende en faciliterende rol spelen.**
 Beoogd effect: versterken van de samenwerking, vergroting van de vakkennis; richtinggevende thema's: passend onderwijs, wijkgericht samenwerken en de ontwikkeling van een expertise netwerk. Zichtbaar worden van de ontwikkeling en de samenwerking rondom kinderen op de scholen in de wijken: positieve evaluaties.
- **Scholing.**
 Beoogd effect: afstemmen van de communicatie, eenduidigheid in de vaktaal, scholen werken handelingsgericht, ondersteuningsteams op scholen indiceren handelingsgericht, intern begeleiders, SWV'ers en AB'ers begeleiden oplossingsgericht.
- **Samenwerkingsverband/Primo Schiedam als netwerkorganisatie.**
 Inspiratie, versterken van de samenwerking, versterking van professionaliteit, formuleren van gedeelde oplossingen, ontwikkelen van beleid. Voor gesignaleerde structurele vraagstukken worden oplossingsmogelijkheden gevonden, pilots gestart die zo nodig in nieuw beleid worden geconsolideerd. Voorbeelden: speciale leesbegeleiding op scholen, de familieklas op De Singel, de bovenbestuurlijke plusklassen voor hoogbegaafde leerlingen. Gebaseerd op onze visie en missie is ons doel om steeds meer thuisnabij te organiseren met o.a. behulp van wijkgericht werken, het expertise web en andere ingezette activiteiten.

Totstandkoming van het beleid

In de deelnemersraad van het samenwerkingsverband is de ontwikkeling van het ondersteuningsplan gevolgd en besproken. Bovenstaande doelstellingen zijn samenwerkingsverband breed gedeeld en verwerkt in de jaarplannen van de betrokken besturen. Het jaarplan van Primo Schiedam wordt in het directiebestuur en de GMR besproken en verwerkt in de jaarplannen van de scholen. Deze worden besproken met schoolteams en de MR van de scholen. In al deze overleggen vindt een wisselwerking tussen de actoren plaats en worden punten teruggekoppeld.

Inzet middelen 2023 vanuit het samenwerkingsverband:

Financiering t.b.v.:	Bedrag	
Basisondersteuning	€ 158.760	Dit is een bedrag per leerling en is door de scholen ingezet t.b.v. urenuitbreiding interne begeleiding, extra handen in de klas en/of nascholing. Het bedrag per leerling bedroeg aanvankelijk € 40 euro per leerling en is begin oktober verhoogd naar € 45 euro per leerling.
Arrangementen	€ 300.420	Dit betreft zowel individuele, groeps- als schoolarrangementen in het kader van bovengenoemde doelstellingen.
SBO De Poldervaart	€ 359.100	Dit betreft de financiering vanuit het samenwerkingsverband t.b.v. de opvang van jonge risicokinderen.
SBO+ De Poldervaart	€ 350.000	Bijdrage vanuit het samenwerkingsverband om SBO+ de Poldervaart te financieren. Dit is ter vervanging van SO-bekostiging.

De belangrijkste items die in 2023 aan bod zijn geweest:

- Het terugdringen van het aantal thuiszitters;
- Thuisnabij onderwijs in combinatie met onderwijs-zorg aansluiting: de wijkgerichte aanpak;
- Ontwikkelen SBO/SO binnen het thuisnabij onderwijs waaronder de doorontwikkeling van MDO De Poldervaart;
- Het definiëren van afspraken met samenwerkingsverband en partners (gemeente, Minters, WOT's en kinderopvang);
- Het verder ontwikkelen van een expertise web;
- Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de regio;
- Het bieden van speciale leesbegeleiding voor leerlingen die dat nodig hebben.

Internationalisering

Primo heeft geen beleid t.a.v. internationalisering.

2.2 Personeel & professionalisering

Onze visie op Personeel & Professionalisering: de onderwijsgegenden centraal.

Wat betreft personeel en professionalisering had het bestuur de onderstaande doelen voor 2023 geformuleerd:

Groen = Doel wordt of is gehaald

Geel = Proces loopt nog

Oranje = Doel wordt of is niet gehaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Arbeidsvoorwaarden	Primo Schiedam is een goede werkgever. Daartoe actualiseert het mede naar aanleiding van het lerarentekort de arbeidsvoorwaarden.	Primo Schiedam betaalt bovenop de cao een aanvullende reiskostenvergoeding. Nieuw functieboek waarbij OOP en directiefuncties zijn herzien.
Kwalitatieve personeelsplanning	Primo Schiedam heeft een kwalitatieve personeelsplanning die leidt tot bewuster plaatsen (mobiliteit) en/of begeleiden van personeel binnen de stichting.	In 2021 is gestart met het ontwikkelen van het Generatiepact. Deelname Generatiepact is mogelijk per augustus '22. Eind 2023 nemen er 12 medewerkers deel aan de regeling. Hiervoor is per 31-12-2023 een voorziening gevormd. Beleid t.a.v. begeleiding en coaching van startende leerkrachten en zij-instromers is aangescherpt.
Professionalisering	De professionalisering van medewerkers wordt zodanig ingericht dat aan de leerwensen, waar mogelijk, tegemoet gekomen wordt. Daarbij benutten we in toenemende mate de kennis en ervaring van de eigen medewerkers. Mogelijkheden bieden voor loopbaanontwikkeling van leraren.	Via ons onlineplatform zijn cursussen aangeboden. Daarnaast is een aanbod vanuit de Primo Academie. In onze scholen wordt gewerkt in Leerteams en Directie Leerkringen. In Q4 2021 is een pilot gestart met Academica waarbij leerkrachten in de

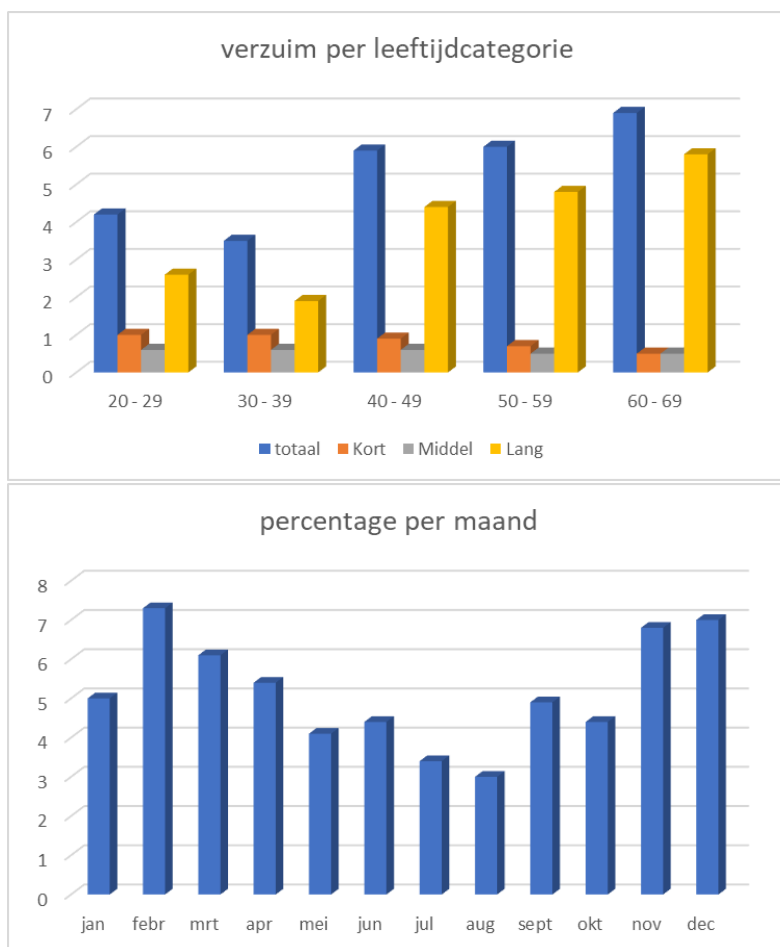
		gelegenheid zijn gesteld om modules van een masteropleiding te volgen. In 2023 zijn vervolg modules aangeboden. Directeuren en internbegeleideres hebben een incompany cursus gevolgd van I.B.-er naar K.C.-er. De studiedag van Primo ging over Diversiteit en het Nederlands Kennis Curriculum.
Taakbeleid/ inzet werkdrukmiddelen	Binnen Primo Schiedam wordt bewust beleid gevoerd t.a.v. werkverdeling ter voorkoming van werkdruk.	Zie aanpak werkdruk en de toelichting op de werkdrukmiddelen.
Werving & selectie	Het beleid t.a.v. werving en selectie is binnen Primo Schiedam actueel en adequaat ingericht. Meer aansluiten op de huidige arbeidsmarkt waarbij de aandacht ligt op het verkennen en toepassen van verdere flexibiliteit van de arbeidsvoorwaarden.	Dit is gebeurd en wordt verder uitgewerkt. Procedure wordt continu gestroomlijnd. In 2023 is de MUM (Meer Uren Mogelijkheden) geïntroduceerd.
Doelgroepenbeleid	Primo Schiedam heeft personeelsbeleid t.a.v. verschillende leeftijdsgroepen/doelgroepen.	Er is vooral geïnvesteerd in de zij-instroom en startende leerkracht. En het Generatiepact voor de 'oudere' werknemer vanaf 61 jaar.
Inductie	Startende leerkrachten worden begeleid door middel van interne coaching van schoolopleiders	In 2023 is een bovenschoolse schoolopleider gestart. Daarnaast is er een werkgroep van schoolopleiders ontstaan die naast de studenten van onze opleidingsschool ook starters begeleiden.
Ontwikkeling van het leiderschap	Binnen Primo Schiedam wordt gewerkt aan het leiderschap.	In 2023 is een start gemaakt met een groep Schoolleiders in opleiding. Het is een groep van 8 mensen die deel willen gaan uitmaken van het management en hiertoe worden opgeleid en ingezet.
BOSS opleidingsschool	Bewust Opleiden in Samenhangen Synergie het credo van onze opleidingsschool. De komende jaren wordt dit verder vormgegeven.	Inmiddels (2023) zijn al onze scholen opleidingsschool.
Leraren te kort en vervangings-problematiek	Iedere dag een onderwijsgevende voor de klas. Continuïteit in de groepen/ scholen.	Hier is veel op ingezet: zij- instroom zie toelichting hieronder.

Strategische Personeelsplanning.	Een regionale en op bestuursniveau strategische Personeelsplanning zal zicht geven op de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan personeel in onze regio en op bestuursbureau voor de komende jaren.	In 2023 is gewerkt aan kwantitatieve personeelsplanning. De cijfers worden in 2024 geactualiseerd. De kwalitatieve personeelsplanning volgt in 2026.
Verzuimbeleid	Primo Schiedam heeft een ziekteverzuimpercentage van onder de 5%.	Het verzuimpercentage in 2023 was 5,1%.

Verzuim

In de voorgaande jaren (2018-2022) daalde het ziekteverzuim bij Primo Schiedam onder het gemiddelde verzuim van de gehele onderwijsbranche PO en VO. Het verzuim bij Primo Schiedam Schiedam is met een percentage van 5,1% in 2023 gestegen ten opzichte van het percentage over 2022 (4,9%). Ondanks de stijging blijft Primo Schiedam wel onder het landelijke gemiddelde van 5,6%.

De meldfrequentie over het jaar 2023 is bij Primo Schiedam gemiddeld 1,4. In 2022 was dit 1,8 en in 2021 was dit 0,9.

Aandachtspunten 2023

Ook in het jaar 2023 heeft Primo Schiedam zijn medewerkers een griepvaccinatie aangeboden. 15% van alle medewerkers heeft vrijwillig een vaccinatie gehaald. Er is extra aandacht en zorg geboden aan onze medewerkers in de vorm van coaching en Primo Stay Fit. Stay Fit is een vitaliteitsprogramma van vier weken voor alle medewerkers van Primo, waarbij aandacht is voor gezondheid en duurzame inzetbaarheid.

Onze aanpak

Het aanpakken van verzuim is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werknemer en leidinggevende. Het verzuimbeleid is integraal doorgevoerd binnen de organisatie. De verantwoordelijkheid voor verzuimbegeleiding ligt bij de direct leidinggevende. De direct leidinggevende is hierbij casemanager. Hiermee wordt bereikt dat de direct leidinggevende met de verzuimende medewerker heel direct aan re-integratie werkt. Dit bevordert de betrokkenheid bij het werk, de locatie en de kinderen (aanwezigheidsbevordering). Actieve begeleiding en direct contact is een must. De afdeling P&O heeft een administratieve, initiërende, bewakende en adviserende rol in de ontwikkeling, implementatie en uitvoer van het verzuimbeleid. In het verzuim casemanagement laat Primo Schiedam zich adviseren en begeleiden door een arbodienst. De arbodienst wordt ingeschakeld door de casemanager op het moment dat dreigend langdurig verzuim aan de orde is en specialistische begeleiding noodzakelijk is. De bedrijfsarts adviseert over de mate van arbeid(on)geschiktheid. Met dit advies gaan de casemanager en medewerker aan het werk ten behoeve van re-integratie. Uitgangspunt bij verzuim is dat een medewerker kan terugkeren in de eigen functie, mits de functie geschikt blijkt. Daarnaast vinden met de schoolleiders, de beleidsmedewerker P&O, interne coach en betrokken medewerker, op verzoek van alle partijen, gesprekken plaats in de vorm van een sociaal medisch overleg (SMO) plaats. Bijzonderheden worden hierin met de bedrijfsarts besproken. Zo kan vanuit de organisatie breed gestuurd worden op trends.

Personeel

Arbeidsmarkttoelage:

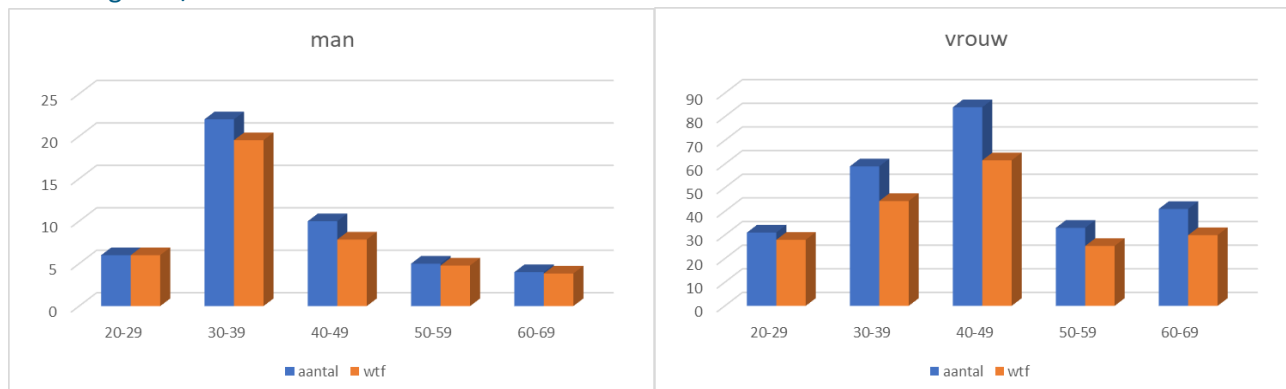
Het kabinet heeft voor de schooljaren 21/22 en 22/23 extra geld beschikbaar gesteld voor het toekennen van arbeidsmarkttoelagen aan medewerkers werkzaam op scholen die behoren tot de 15% scholen met de relatief hoogste achterstandsscore. Voor het schooljaar 23/24 is het percentage op basis van de inkomsten opnieuw vastgesteld en heeft Primo Schiedam het percentage verlaagd naar 6% (dit was 8%).

De relatieve achterstandsscore is berekend door de achterstandsscore (met drempel) van de vestiging te delen door het aantal leerlingen op de vestiging, zodat er wordt gecorrigeerd voor de grootte van de vestiging. De betreffende scholen ontvangen een bedrag per leerling.

Voor Primo gaat het om de scholen: De Peperklip, Het Startblok, Het Kleurrijk, De Taaltuin, De Singel, Loep, De Poldervaart en de medewerkers van de Wereldschool.

Leerkrachten:

Verdeling man/vrouw

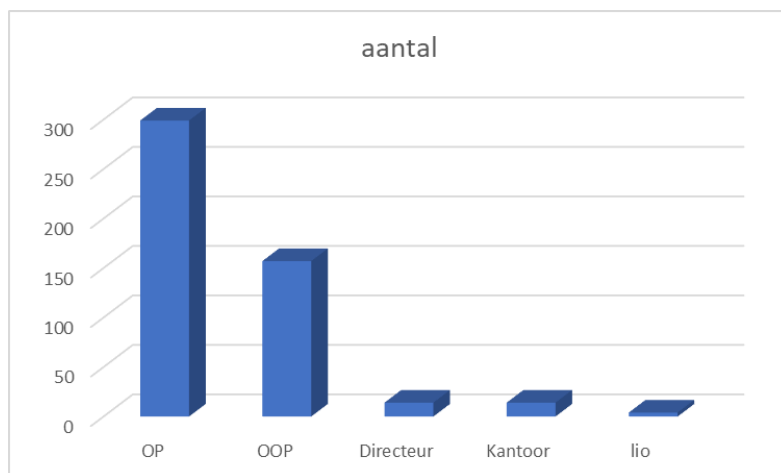
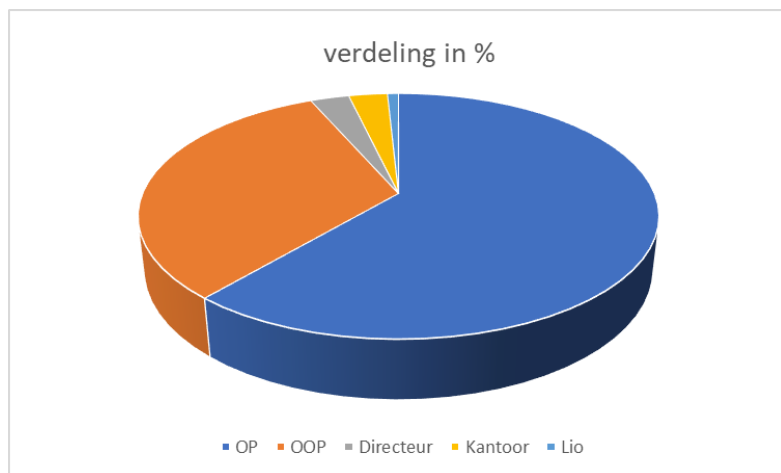

Bovenstaande tabel geeft het aantal mannelijke en vrouwelijke leerkrachten weer per leeftijdscategorie en wtf. Bij de mannelijke collega's valt op dat zij in de leeftijdscategorie 30-49 een lagere wtf hebben. Dit cijfer wordt beïnvloed door het maximale aantal uren voor de zij-instromers (wtf 0,8)

Aantal collega's per 31-12-2023

Onderstaande grafiek geeft het aantal medewerkers, per 31-12-23, op functieniveau weer. Het totaal aantal medewerkers op 31 december met een arbeidsovereenkomst komt daarmee op 488 (376 fte). 61% van het personeelsbestand heeft een OP functie, 36% een OOP en 3% directievoering. In 2022, had 62% van het personeelsbestand een OP functie, 35% een OOP en 3% directievoering.

Aantal medewerkers per functie

Het totale personeelsbestand van Primo Schiedam (per 31-12-2023) komt uit op 488 personeelsleden met een totale fte van 375,76.

Toekomstige schoolleiders:

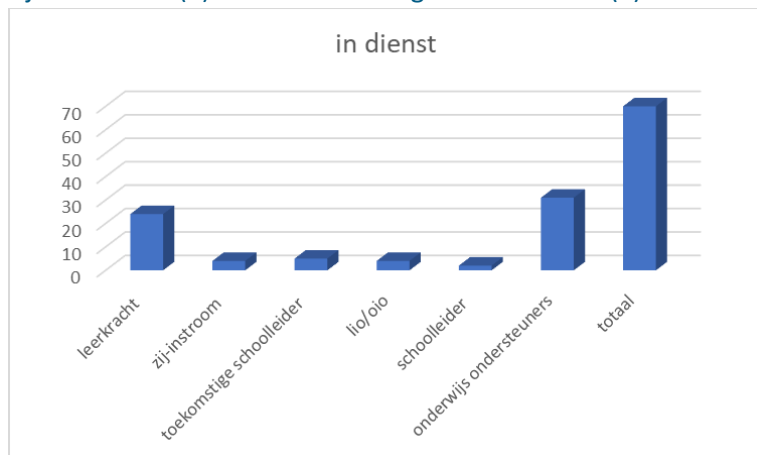
In 2023 heeft Primo Schiedam, intern en extern, geworven voor toekomstige schoolleiders. Primo had geen openstaande vacatures, maar was zich ervan bewust dat er in de komende jaren bij Primo schoolleiders de pensioengerechtigde leeftijd behalen en wil hierop voorsorteren. De vacature heeft Primo per 1 augustus 2023 5 nieuwe collega's gebracht waarvan enkele al vergevorderd waren met hun schoolleidersopleiding en enkele nog moesten starten. Eén van de nieuwe collega's is per 1 november 2023 directeur geworden op Loep. Ook 4 interne

collega's hebben aangegeven dat zij de functie van schoolleider ambiëren. De toekomstige schoolleiders staan deels voor de klas en deels worden zij gecoacht door de schoolleider van één van de Primo scholen.

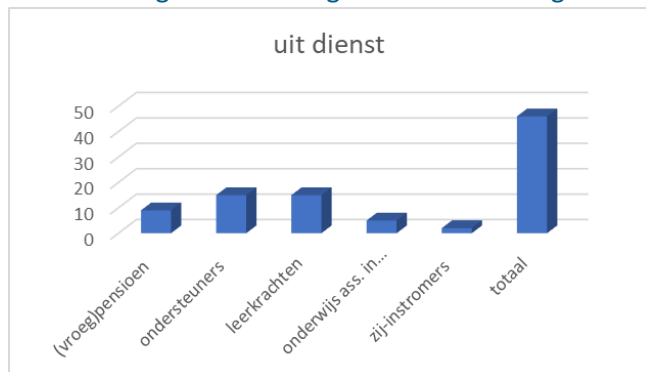
Nieuwe collega's:

In 2023 heeft Primo Schiedam 70 nieuwe collega's mogen verwelkomen! Naast de 24 leerkrachten is er ingezet op zij-instromers (4) en de toekomstige schoolleiders (5) staan ook gedeeltelijk voor de klas.

Collega's uit dienst:

46 collega's hebben Primo Schiedam in 2023 verlaten, 9 collega's gingen met (vroeg) pensioen. 2 zij-instromers zijn gecoacht en bleken alsnog niet hun toekomst in het onderwijs te kunnen vinden. Ook 5 collega's die hadden aangegeven eerst als onderwijsassistent te willen starten om daarna de lesbevoegdheid te halen zijn voortijdig gestopt. De vaste medewerkers zijn door verhuizing, dichterbij huis of nieuwe uitdaging een ander pad ingeslagen. Primo heeft geen afscheid genomen van collega's door gedwongen ontslag of wegens langdurig verzuim.

Opleiden

Het werven van lesbevoegd personeel werd ook in 2023 bemoeilijkt door het landelijke tekort aan leerkrachten, echter heeft Primo Schiedam in 2023 een relatief lage uitstroom gekend. Primo Schiedam heeft nog steeds de overtuiging dat nieuwe leerkrachten uit een andere vijver gehaald moeten worden en investeerde daardoor ook in 2023 in zij-instromers (5 gestart in '23) maar ook in eigen personeel die een flexibele of duaal traject aangaan. Deze investering is van belang als gevolg van de leerlingenstijging in de komende jaren. Zij-instromers gaan na een intensief assessment traject, net als de beginnende leerkracht, waar mogelijk direct zelfstandig aan de slag. Hoewel zij regelmatig begeleidingsgesprekken hebben met collega's van dezelfde school, blijft de uitdaging groot. Ook hier is coaching van groot belang en bieden wij deze met een interne coach aan. Zij-instromers hebben vaak een andere achtergrond, waardoor zij op een andere manier gecoacht dienen te worden. De zij-instromers groeien op hun beurt uiteindelijk tot een team van bekwame leerkrachten die de tekorten binnen de scholen, maar ook de vervangingen binnen de scholen op kunnen vangen. In 2023 zijn 5 medewerkers gestart met de verkorte deeltijdopleiding/zij instroom en in 2023 hebben 4 medewerkers (zij instromers en verkorte deeltijd) hun lesbevoegdheid behaald.

Flexibele deeltijd

Naast het stimuleren van instroom van jonge PABO-studenten (na het middelbaar onderwijs) en zij-instromers, richt Primo Schiedam zich op onderwijsassistenten om het lerarentekort op de langere termijn het hoofd te kunnen bieden. Niet iedere onderwijsassistent heeft de ambitie en/of de capaciteiten om door te groeien naar leerkracht. De overstap van MBO naar HBO is een grote stap. Onderwijsassistenten en/of leraarondersteuners die de potentie hebben, biedt Primo Schiedam de duale opleiding aan. In 2023 zijn 10 medewerkers gestart met de flexibele deeltijdopleiding.

Stagevergoeding MBO/HBO opleidingen:

Met ingang van 1 september 2023 ontvangen voltijdstudenten, die een opleiding volgen, gericht op het onderwijs, een stagevergoeding (met uitzondering van de oriënterende stages).

Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen voor het personeelsbeleid de komende jaren zijn het lerarentekort, de nieuwe CAO PO en de veranderende regelgeving t.a.v. ontslag van personeel. Met name het feit dat WW-uitkeringen in de toekomst verhaald worden op de werkgever zonder dat er inkomsten tegenover staan, die dit dekken, brengt schoolbesturen in een lastige situatie.

Uitkeringen na ontslag

Het beleid van Primo Schiedam is erop gericht het aantal ontslaguitkeringen zoveel mogelijk te voorkomen. In het verslagjaar 2023 heeft er één uitbetaling van een beëindigingsvergoeding plaatsgevonden. In 2023 is geen bekostiging ingehouden inzake een voormalig medewerker die WW heeft aangevraagd. Dit kan voorkomen in het geval een tijdelijke arbeidsovereenkomst niet wordt voortgezet en de voormalig medewerker geen nieuwe baan kan vinden. Aangezien het Participatiefonds deze WW-uitkering niet vergoedt, dient Primo deze lasten te dragen.

NPO gelden (Nationaal Programma Onderwijs):

De coronacrisis heeft veel gevraagd van het onderwijs, kinderen in Nederland en dus ook in Schiedam zijn hard geraakt. De overheid heeft €8,5 miljard uitgetrokken waarbij besturen de in het schooljaar 21-22 en 22-23 investeren in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen in het inhalen van opgelopen achterstanden. Primo Schiedam heeft in 2023 nieuwe collega's aangenomen die vanuit NPO middelen worden bekostigd. Deze collega's worden op diverse manieren ingezet op onze scholen.

In grote lijnen wordt met hun inzet de volgende zaken mogelijk gemaakt:

- Voorgenomen acties vanuit de lopende schoolplannen daadwerkelijk verwezenlijken
- Klassenverkleining, om intensiever aanbod te realiseren en zo gesignaleerde achterstanden te verhelpen
- Extra instructie en extra oefenen voor kleine groepjes leerlingen
- Verlengde schooldag door het organiseren van bijles voor de hoofdvakken
- Vergroten ouderbetrokkenheid

In het kader van het NPO heeft Primo Schiedam aanvullende bekostiging aangevraagd én ontvangen voor nieuwkomers. Vanuit het NPO is de reeds bestaande regeling verruimd, waardoor scholen eerder in aanmerking komen voor bekostiging. Ook het bedrag waar een school recht op heeft is verhoogd. De verruiming van de regeling is vervallen per 31-7-2023. Van de ontvangen middelen zijn de leerlingen extra ondersteund om ontstane achterstanden in te lopen.

Aanpak werkdruk

Werkdrukmiddelen 2023

Proces: In 2023 heeft Primo Schiedam in totaal € 944.694 aan werkdrukmiddelen ontvangen. Iedere schooldirecteur heeft in overleg met het team besloten hoe deze middelen zijn ingezet en dit voorgelegd aan de MR van de school. Iedere MR is hiermee akkoord gegaan. Onderstaand schema toont de middelen per school:

BRIN-nummer	Naam school	Personeel
13GL	De Peperklip	€ 103.637
13LM	De Singel	€ 160.542
13XQ	Montessori Schiedam	€ 57.454
14AZ	Het Kleurrijk	€ 44.809
14EC	Het Startblok	€ 100.064
14EC01	Con De Wereldschool	€ 31.614
14GW	De Taaltuin	€ 57.729
14XU	Het Windas	€ 91.817
15EJ	Loep	€ 48.932
15HT	De Violier	€ 83.020
15KN	De Klinker	€ 95.390
19VE	SBO De Poldervaart	€ 69.687
	Totaal	€ 944.694

Sinds de invoering van de werkdrukmiddelen is het bedrag per leerling een aantal keren verhoogd. Voor het kalender 2023 ontvangt Primo een bedrag van € 274,90 per leerling (SBO € 412,35).

De middelen zijn grotendeels ingezet voor inzet extra personeel en/of uren, dit is onder te verdelen in de volgende punten:

- De inzet van onderwijsassistenten en leraarondersteuners;
- Inzet van vakdocenten;
- Het ambulant maken van personeel ten behoeve van managementtaken;
- Inzet van conciërges;
- Uitbreiding van tijd voor intern begeleiders;
- Opzetten tussenschoolse opvang;
- Vrijroosteren van medewerkers ten behoeve van collegiale consultatie;
- Uitbreiding van uren van de managementassistent.

Inzet bekostiging voor het primair onderwijs voor de professionalisering van personeel en de begeleiding van starters en schoolleiders

Met ingang van 1-8-2021 is de regeling bekostiging voor professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders van kracht. De middelen per leerling bedragen voor het kalenderjaar 2023 € 100,03. Hierdoor heeft Primo in 2023 een bedrag van circa € 353.000 ontvangen vanuit de overheid. De middelen zijn conform het doel van de regeling uitgegeven en de besteding is afgestemd met de GMR. De middelen maken integraal onderdeel uit van de bekostiging van de scholen en zijn hiermee ook in het formatieplan opgenomen en aan bod gekomen. De middelen zijn ingezet t.b.v. scholing en coaching van directeuren, zij-instromers, starters en leerkrachten.

Strategisch personeelsbeleid

Het te voeren personeelsbeleid is met regelmaat agendapunt op de vergaderingen van het directiebestuur (DB) en de themaraad 'personeel en organisatie' van de GMR. Beleid wordt in werkgroepen voorbereid waarin directeuren en de P&O beleidsmedewerker zitting hebben. Dit wordt vervolgens voorgelegd aan het DB en de GMR. Vervolgens

stelt het bestuur beleid vast. Waarna de effecten ervan geëvalueerd worden. De beleidsvoornemens worden vroegtijdig met rvt en GMR besproken zodat er gelegenheid is voor beïnvloeding aan de voorkant. In het DB worden directeurs gevraagd naar hun mening en zaken te peilen in de teams. Op deze manier worden medewerkers zo goed mogelijk betrokken bij de beleidsvorming.

Sociale veiligheid

Ieder jaar wordt de sociale veiligheid, zoals leerlingen die ervaren gemeten m.b.v. een vragenlijst. Zo ook in 2023. Deze vragenlijst wordt door leerlingen in de groepen 6, 7 en 8 ingevuld. De vragenlijsten (WMK) zijn afgestemd op het inspectiekader. Op schoolniveau wordt de uitslag op de verschillende gebieden geëvalueerd en waar nodig nieuwe beleidsvoornemens geformuleerd. Dit wordt besproken tijdens de voortgangsgesprekken met de bestuurder en tijdens de audits gemonitord.

Met betrekking tot de sociale veiligheid van personeel is in 2022 een gedragscode vastgesteld.

Deze code verschaft aan iedereen duidelijkheid over wat als respectvol en als wenselijk wordt gezien en aan welke regels iedereen zich dient te conformeren. De gedragscode beoogt een middel te zijn om ongewenst gedrag te signaleren en bespreekbaar te maken en mag het spontane omgaan met elkaar niet belemmeren.

De gedragscode:

- helpt medewerkers om professionele grenzen te bewaken;
- maakt het mogelijk elkaar aan te spreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels en helpt ongewenst gedrag te voorkomen;
- bevat afspraken over bescherming van persoonsgegevens, gebruik van informatietechnologie en sociale media en het voorkomen van ongewenst gedrag;
- is een toetssteen bij klachtbehandeling door het bevoegd gezag of de klachtencommissie.

In 2023 hebben de vertrouwenspersonen van de scholen scholing- en intervisiebijeenkomsten bijgewoond. Het personeel is gevraagd om als er iets op het gebied van sociale veiligheid negatief wordt ervaren, dit vooral te melden en bespreekbaar te maken.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

De doelen en verantwoordelijkheden van de afdeling 'Huisvesting en Facilitaire Zaken' zijn in te delen in drie hoofdcategorieën:

1. Beheer & Exploitatie

Binnen deze categorie vallen alle verantwoordelijkheden die te maken hebben met het gebruik van gebouwen. Team Huisvesting ondersteunt hierbij het primaire proces van de organisatie door gebruikers (de scholen) te ontzorgen op alle gebieden die gerelateerd zijn aan het gebouw en de facilitaire processen.

2. Bouwprojecten

In deze categorie vallen de ontwikkelingen op het gebied van nieuwbouw, renovatie en aanpassingen van gebouwen. Het Integraal Huisvestings Plan (IHP) is hierbij een belangrijk instrument.

3. Strategisch Huisvestingsbeleid

In deze categorie vallen alle beleidsstukken en werkprocessen omtrent de huisvesting, bestuurlijke afstemming & besluitvorming, jaarplannen, jaarbegrotingen en koers & visie stukken.

Een aantal specifieke doelen en projecten die in 2023 zijn gerealiseerd worden hieronder nader toegelicht.

Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Al vanaf 2020 wordt in Schiedam gewerkt met een Integraal Huisvestings Plan (IHP). De schoolbesturen (po & vo) zijn hierin samen met de gemeente overeengekomen welke investeringen nodig zijn in de onderwijshuisvesting voor de periode 2021 – 2036 (vier blokken van elk vier jaren).

Voor de in totaal negen projecten die zijn opgenomen in het eerste blok (2021 – 2024) zijn door de schoolbesturen in 2022 businesscases opgesteld. Het belangrijkste inzicht wat deze onderzoeken hebben opgeleverd is dat het beschikbare budget voor de negen projecten in blok één niet toereikend is. Voor Primo waren in blok één de volgende projecten opgenomen: Loep, De Peperklip, Montessori Schiedam en De Violier. In 2023 is een werkgroep opgericht waarin alle besturen en de gemeente vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep heeft de opdracht gekregen om de stuurgroep (wethouder en onderwijsbestuurders) te adviseren hoe om te gaan met de ontstane situatie. Deze werkwijze heeft in 2023 geleid tot het besluit om blok één te verlengen met twee jaar (tot en met 2026) en om van de negen voorgenomen projecten er vijf daadwerkelijk te gaan realiseren. De nieuwbouw voor De Peperklip en de nieuwbouw voor Loep maken onderdeel uit van deze vijf projecten. De overige projecten (waaronder dus Montessori Schiedam en De Violier) schuiven door tot na 2026. In 2024 zullen besturen en gemeente met elkaar in gesprek gaan over de situatie die ontstaat in blok twee doordat er vier projecten uit blok één zijn doorgeschoven.

Nieuwbouw De Peperklip

Op basis van bovenstaand besluit zijn de ontwikkelingen voor de nieuwbouw van De Peperklip in 2023 gewoon doorgegaan. Dit project maakt onderdeel uit van een grootschalige herontwikkeling van de zogenaamde 'Peperklip-locatie'. Op deze locatie (waar nu het schoolgebouw staat van De Peperklip) moet een brede maatschappelijke voorziening gaan komen. In dit hart van de wijk zal straks niet alleen basisschool De Peperklip een plak gaan krijgen, maar ook kinderopvang, een sportzaal, een bibliotheek en andere initiatieven uit het sociaal domein. Al deze functies bevinden zich straks rondom een centrale ontmoetingsplek in het hart van de wijk Schiedam Oost. Naast maatschappelijke functies zullen ook commerciële functies en wonen aan deze ontwikkeling worden toegevoegd om hiermee de leefbaarheid in deze wijk een impuls te geven.

Nieuwbouw Loep

In 2022 is een businesscase opgesteld voor de realisatie van IKC Loep (opvang en onderwijs), IKC El Furkan (opvang en onderwijs) en een gymzaal op de plek in Groenoord waar nu het schoolgebouw van Loep staat. De businesscase heeft aangetoond dat deze plek te klein is voor het realiseren van zo'n uitgebreid programma. Op basis van deze uitkomst is in 2023 een werkgroep aan de slag gegaan waarin de schoolbesturen vertegenwoordigd zijn, maar ook diverse afdelingen van de gemeente Schiedam (Stedenbouw, Wonen en Onderwijshuisvesting). Deze werkgroep

heeft gezamenlijk verschillende oplossingsrichtingen en scenario's besproken en geanalyseerd. Uiteindelijk heeft dit geleid tot twee alternatieven die zijn voorgelegd aan de wethouder. Bestuurlijk overleg heeft vervolgens geleid tot een intentieovereenkomst waarin wordt afgezien van de realisatie van het volledige maatschappelijke programma op één locatie en wordt gekozen voor een variant waarbij Loep en El Furkan ieder op een eigen kavel worden gerealiseerd (aangevuld met woningbouw). Met de gemeente Schiedam als bouwheer en opdrachtgever zal een herontwikkeling worden gerealiseerd in de wijk Groenoord waarbij de bouw van de beide kindcentra als eerste ter hand zal worden genomen. Bovenstaande intentieovereenkomst moet begin 2024 leiden tot een collegebesluit, zodat in 2025 daadwerkelijk gebouwd kan gaan worden.

Samenwerking besturen PO in regio Schiedam Vlaardingen Maassluis

Team huisvesting is ontstaan uit de samenwerking op huisvestingsgebied tussen de schoolbesturen SIKO, Primo en Wijzer. Waarbij het Team Huisvesting voor alle drie de besturen werkt. De samenwerking is in hoofdzaak gericht op het delen van de inzet en kennis van medewerkers verband houdend met de huisvesting zodat er kwaliteit en continuïteit kan worden gerealiseerd in beleid, projecten en materiële instandhouding ten aanzien van de huisvesting. Team huisvesting biedt momenteel ondersteuning aan de scholen en IKC's van de drie onderwijsorganisaties in de gemeentes Schiedam, Vlaardingen en Maassluis op verschillende werkgebieden gerelateerd aan huisvesting en facilitaire zaken. Team Huisvesting zet zich in voor het realiseren, beheren en exploiteren van goede voorzieningen in alle wijken van Schiedam, Vlaardingen en Maassluis waarin de onderwijsinstelling samen met partners op het gebied van opvang, welzijn, jeugdzorg, sport en cultuur een breed aanbod van activiteiten kan aanbieden die passend en nodig zijn in de wijk en buurt. Het Team Huisvesting heeft dit jaar naast het uitvoeren alle huisvestings-vraagstukken en bijbehorende werkzaamheden, een positieve ontwikkeling doorgemaakt in de samenstelling en kennis en kunde van het team. Daarnaast is er een gemeenschappelijke visie ontwikkeld waarbij de missie helder is. Voor 2024 zijn er doelstellingen geformuleerd en is de samenwerking met de verschillende schoolbesturen en de gemeentes geïntensiveerd.

Duurzame Meer-Jaren OnderhoudsPlanning (MJOP)

In samenwerking met Wijzer en SIKO is door Team Huisvesting in 2023 een geheel nieuwe planning opgesteld voor het planmatig onderhoud van de schoolgebouwen. Op basis van dezelfde uitgangspunten is een schouw uitgevoerd van alle gebouwen waarin per element op uniforme wijze de actuele staat van onderhoud is vastgelegd. Voor ieder element is vervolgens aangegeven welk onderhoud in welk jaar wordt geadviseerd en wat de kosten hiervan zullen zijn. Tijdens de schouw is direct van alle gebouwen in kaart gebracht welke energiebesparende maatregelen er nog genomen kunnen worden met een terugverdientijd van maximaal 5 jaar.

Door slim om te gaan met enerzijds het natuurlijke onderhoudsmoment en anderzijds de impact van de energiebesparende maatregelen zijn we in staat om te komen tot een duurzaam MJOP.

De informatie die met het opstellen van deze plannen beschikbaar is gekomen dient ook als hulpmiddel om te komen tot een keuze in de financiering van het planmatig onderhoud (hanteren van een voorziening door een jaarlijkse dotatie op basis van de componentenmethode of activeren en afschrijven van deze investeringen in de gebouwen).

2.4. Public relations en strategie

Goede communicatie is een noodzakelijke voorwaarde voor de realisatie van alle doelstellingen van Primo Schiedam, zoals genoemd in het beleidsplan. Primo Schiedam vindt het belangrijk om transparant te zijn en haar stakeholders/belangengroepen/partners frequent te informeren over lopende zaken, bijzondere projecten en activiteiten die vanuit het bestuur en de scholen worden geïnitieerd.

Het directeurenberaad, ondersteunt door een beleidsmedewerker, houdt zich bezig met onderstaande doelstelling uit het beleidsplan:

- Primo Schiedam stimuleert bewust tweerichtingsverkeer in communicatie met alle belangengroepen/stakeholders, waardoor we gezamenlijk kunnen (door)ontwikkelen.
- Primo Schiedam betreft haar stakeholders via uiteenlopende vormen van communicatie, onder andere door de digitale nieuwsbrief, website en sociale media.
- Alle scholen hebben een duidelijk profiel waarbinnen de openbare identiteit herkenbaar aanwezig is.

Het directeurenberaad is tevens verantwoordelijk om de overeenkomsten en verschillen van de verschillende scholen in beeld te brengen alsook de communicatie uit de diverse gremia te vertalen en te delen met de achterban (o.a. leerkrachten, ouders en stakeholders).

Een vertegenwoordiging van het directeurenberaad/bestuurskantoor (wisselende samenstelling) neemt deel aan de werkgroep 'communicatie' op het moment dat vraagstukken zich voordoen. Vraagstukken in 2023 waren:

- Nadenken over de arbeidsmarktcommunicatie. Er is ingezet op communicatie via sociale media.
- Profileringscampagne binnen de wijk. Met De Peperklip en Loep is in 2023 een start gemaakt met een profileringscampagne uitgevoerd door een externe partij waarbij de website en sociale mediakanalen van de school werden geactualiseerd. Hiervoor werd een video van de school gemaakt en een communicatieplan opgesteld waarbij de schooluitingen aansluiten bij de visie van de school.

Jongleren en digitale nieuwsbrieven

Kwalitatieve aspecten van de organisatie komen aan bod in '[Jongleren](#)' (online magazine) en worden via diverse kanalen openbaar gemaakt. Het magazine is bedoeld om medewerkers te inspireren en om ervaringen en actuele ontwikkelingen binnen het werkveld te delen.

Naast artikelen over alle scholen bevat het magazine content waarin de aandacht uitgaat naar de partners en stakeholders van Primo Schiedam. In artikelen, blogs, nieuwsberichten en opiniestukken wordt de vertaling van de visie en beleid van Primo Schiedam naar de praktijk op een mooie wijze getoond. 'Jongleren' wordt regelmatig geactualiseerd. Daarnaast verschenen er in 2023 digitale nieuwsbrieven voor personeelsleden en stakeholders van Primo Schiedam.

2.5 Financieel beleid

Wat betreft financieel beleid had het bestuur de onderstaande doelen voor 2023 geformuleerd:

Groen	=	Doel is of wordt gehaald
Geel	=	Proces loopt nog
Oranje	=	Doel wordt of is niet gehaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Optimaliseren financiële processen	Het evalueren en optimaliseren van de financiële processen zodat scholen efficiënt over de juiste financiële informatie kunnen beschikken.	De financiële processen zijn in 2023 verder geoptimaliseerd.
Financieel beleidskader	Het opstellen/ actualiseren van het financieel beleidskader.	Vanwege overige werkzaamheden is dit doel opgeschoven naar 2024.
AO/IC (administratieve organisatie en interne controle)	Het afronden van de beschrijving van de administratieve organisatie.	Hoewel er wel onderdelen zijn afgerond, heeft dit nog niet geleid tot een compleet document.
Aanbestedingen	Aanbestedingen worden tijdig en goed uitgevoerd.	In 2023 heeft de aanbesteding van het technisch onderhoud plaatsgevonden.
Voorziening onderhoud	De overgangsregeling voor de verwerking van kosten voor groot onderhoud verloopt in 2024. Primo heeft dit in kaart gebracht en zal in 2024 een keuze moeten maken tussen het handhaven van een voorziening groot onderhoud of het activeren en afschrijven van het onderhoud.	In 2023 is de regelgeving definitief geworden. Primo heeft in aanloop naar de besluitvorming in 2024 van alle gebouwen een MJOP laten opstellen.
Eigen vermogen	Het terugdringen van het eigen vermogen, zodat er in de toekomst geen sprake meer is van een bovenmatig vermogen. Daarbij wil Primo het beleid volgen om de reserves zo duurzaam mogelijk in te zetten.	In 2023 zijn de reserves o.a. aangewend om personeel vrij te roosteren om te werken aan onderwijskundige vernieuwingen. Echter vanwege aanvullende subsidies en stijgende renteinkomsten heeft dit niet geleid tot een afname van het eigen vermogen.
Optimaliseren van de afstemming tussen afdelingen	Voor tussentijdse (financiële) rapportages meer verbinding zoeken met zowel personele zaken als met huisvesting.	De verbinding met de personele afdeling is beter tot stand gekomen. Dit geleid tot gezamenlijke personeel/financieel overleggen intern en met scholen.

Optimaliseren van de financiële planning	Planning verfijnen, zodat alle financiële aspecten, zonder piekmomenten, aan bod komen.	Hier is sprake van een voortgaand proces. Ook in 2023 hebben ontwikkelingen plaatsgevonden waar we tevreden mee zijn.
Optimaliseren van organisatie rond subsidieaanvragen	Leidende/adviserende (intern) rol bij het aanvragen van diverse subsidies.	In 2023 heeft Primo optimaal invulling gegeven aan het aanvragen van subsidies en speelt hier in de regio een leidende rol in.

Treasury

Gedurende het verslagjaar 2023 heeft Primo Schiedam gehandeld conform het eigen [treasurystatuut](#). Het beleid dat is vastgelegd in dit document voldoet aan de “Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016” (gewijzigd d.d. 19 december 2018). Dit betreft een regeling die is opgesteld door het ministerie van OCW in overeenstemming met de staatssecretaris van Economische Zaken en geeft aan welke regels van toepassing zijn op onderwijsinstellingen.

Primo Schiedam heeft geen aandelen, beleggingen, effecten of andere financiële instrumenten in bezit. Mocht hier in de toekomst wel sprake van zijn, dan zal dit plaatsvinden conform het treasurystatuut van de stichting. Conform het statuut geeft Primo Schiedam geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties. Sinds januari 2021 brengt de stichting haar middelen onder bij het schatkistbankieren van het ministerie van Financiën. Dit is in 2023 voortgezet, omdat de rente aanzienlijk hoger is dan bij de ABN-AMRO bank, wat het aantrekkelijk maakt om te blijven schatkistbankieren. In 2023 is vanwege renteoptimalisatie besloten om de middelen tijdelijk onder te brengen in een deposito bij schatkistbankieren. Dit heeft geleid tot hogere renteinkomsten. Primo zal jaarlijks beoordelen of het schatkistbankieren ook het opvolgende jaar zal worden gebruikt.

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Vanaf augustus 2021 is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) van start gegaan. Scholen ontvangen substantiële bedragen om, conform een gepubliceerde menukaart, activiteiten te ontplooiën waarbij de opgelopen achterstanden worden ingelopen of weggewerkt. De activiteiten zijn door de scholen vastgelegd in een NPO plan. De opgenomen activiteiten zijn afkomstig uit een “menukaart” waar wetenschappelijk bewezen effectieve activiteiten in zijn opgenomen. De scholen hebben hieruit een keuze gemaakt welke activiteiten het beste bij hun school passen. De resultaten meten van deze activiteiten blijkt in de praktijk lastig, omdat er geen sprake is geweest van een zogenaamde nulmeting.

Deze plannen hebben op alle scholen de instemming verkregen vanuit de MR. Er is geen sprake van NPO-middelen die bovenschools zijn ingezet. De GMR heeft hier dus geen instemming op hoeven te geven.

Voor de middelen die in deze periode niet zijn ingezet vormt Primo Schiedam een NPO bestemmingsreserve. Zodoende zijn de middelen geoormerkt en kunnen de middelen worden ingezet waar het voor bestemd is. De bekostiging van het NPO is afgelopen op 31-7-2023. Scholen die nog NPO middelen in reserve kunnen deze inzetten in de periode vanaf 1-8-2023. Van de in 2023 in het kader van het NPO gemaakte kosten, betreft circa 7,4% de inzet van personeel niet in loondienst. De overige kosten zijn gemaakt voor de inzet van eigen personeel. In beperkte mate is er materiaal aangeschaft, maar dit betrof dan materialen die noodzakelijk zijn voor het lesgeven.

Allocatie van middelen

De stichting hanteert de door het ministerie van OCW gehanteerde methodiek voor de verdeling van de middelen. Dit betekent dat de middelen die worden ontvangen voor een specifieke locatie ook werkelijk op deze locatie terechtkomen. Middelen die scholen vanuit het samenwerkingsverband ontvangen worden direct aan de school toegekend.

De afdrachten worden berekend aan de hand van in de begroting vastgestelde afdrachtpercentages. De percentages kunnen per jaar verschillen als gevolg van een wijziging van de inrichting van de organisatie.

De stichting streeft er uiteraard naar de afdrachtpercentages zo laag mogelijk te houden. De gedachte hierachter is dat een zo groot mogelijk deel direct ten goede moet komen aan het onderwijs.

De berekening van de allocatie is in 2023 ongewijzigd gebleven. Ter dekking van collectieve lasten doen alle scholen een gelijkwaardige (procentuele) afdracht.

Het allocatiemodel van de stichting kent een tweetal afdrachten:

1. Personeel

Het percentage voor de personele afdracht vanuit de scholen bedroeg in 2023 10 % en is gebaseerd op de rijksbijdrage. De personele afdracht kan vervolgens worden opgesplitst in twee delen: Het collectieve gedeelte en het bestuursbureau.

Uit het collectieve deel worden aangelegenheden bekostigd zoals duurzame inzetbaarheid (voorheen BAPO), (langdurige) ziekte en ouderschapsverlof. Ook worden collectieve activiteiten zoals hoogbegaafdheidsklassen en leesspecialisme uit deze middelen bekostigd. Licenties en verzekeringen die voor de gehele stichting van toepassing zijn worden eveneens uit de afdracht bekostigd. Dit geldt ook voor de financiële- en personele administratie.

Op een aantal gebieden worden de scholen bijgestaan door medewerkers van het bestuursbureau. Hierbij valt te denken aan zowel financiële- als personele ondersteuning en ook op het gebied van ICT en huisvesting. Ook de bestuurder van Primo Schiedam maakt onderdeel uit van het bestuursbureau.

2. Materieel

De materiële afdracht bedraagt in 2023 10 %. Uit de materiële afdracht worden alle kosten met betrekking tot huisvesting bekostigd. Dit geldt voor zowel het planmatig onderhoud in de vorm van een dotatie aan de voorziening onderhoud alsmede het klein (dagelijks) onderhoud aan de schoolgebouwen. Ook de kosten voor schoonmaak en energiekosten worden bekostigd vanuit de materiële afdracht.

Onderwijsachterstandenmiddelen (OAB)

Het bestuur kent de OAB-middelen aan de scholen toe volgens de schoolscores. Dit is in het verleden besloten en wordt al jaren op deze manier toegepast. Nu de nieuwe gewichtenregeling is ingevoerd, stelt het bestuur deze systematiek ter discussie omdat blijkt dat de inkomsten van met name De Peperklip de komende jaren behoorlijk teruglopen terwijl de samenstelling van de populatie niet is veranderd. Deze kwestie heeft de aandacht van het bestuur. Tot op heden is echter besloten om de verdeling vanuit het ministerie van OCW te hanteren.

De scholen zetten de middelen in t.b.v. gelijke kansen voor kinderen. In de praktijk vertaalt dit zich naar langere onderwijstijd voor groepen kinderen, kleinere klassen of meer handen in de klas.

2.6 Risico's en risicobeheersing

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

In 2022 is, middels het programma Riskchanger, de actualisatie van het risicobeheersings- en controlesysteem afgerond. Het doel van de actualisatie is om de reserve die Primo Schiedam dient aan te houden, om risico's te ondervangen, te concretiseren. Concretiseren betekent in dit geval de risico's omzetten in absolute geldbedragen. Voorheen is ervoor gekozen om de risico's te kwantificeren als percentages en om te zetten in een wenselijke norm voor het weerstandsvermogen. Het voordeel van absolute bedragen is dat het direct duidelijk is wat de risico's zijn.

De risicoanalyse is opgebouwd uit een zestal onderwerpen. Per onderwerp hebben gesprekken plaatsgevonden door de bestuurder, de controller en betreffende verantwoordelijke beleidsmedewerkers. De risicoanalyse is eveneens besproken in de werkgroep financiën, waaraan drie schooldirecteuren deelnemen.

Hierbij is gebruik gemaakt van een model dat uitgaat van een kans en impact als een risico zich voordoet. Vanwege de omvang van de gegevens is ervoor gekozen om de bepaling van de kans en impact niet in het jaarverslag op te nemen. In de risicoanalyse zijn eveneens mitigerende maatregelen en gemaakte keuzes opgenomen. Deze zijn eveneens niet in het verslag opgenomen.

Uit de analyse (en de bepaling van kans en impact) is onderstaande tabel tot stand gekomen. De risicoanalyse wordt jaarlijks geëvalueerd en de reserve zal hier, indien nodig, op worden aangepast.

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste risico's weergegeven.

	Bedrag
1. Strategie en beleid	€ 112.500
2. Financiën	€ 257.500
3. Personeel en organisatie	€ 900.000
4. ICT en Privacy	€ 400.000
5. Onderwijskwaliteit	€ 95.000
6. Huisvesting en facilitair	€ 650.000
Totaalbedrag risico-inventarisatie	€ 2.415.000

1. Strategie en beleid

Bij het onderwerp "strategie en beleid" neemt het onderdeel wet- en regelgeving en scheiding van bestuur en toezicht een prominente rol in. Hierbij is vastgesteld dat Primo op de besproken onderdelen voldoet aan alle eisen die hieraan worden gesteld. Dit zorgt ervoor dat de kans dat het risico optreedt klein is en Primo Schiedam een minimaal bedrag aan reserve dient aan te houden.

2. Financiën

De subsidiestromen en verzekeringen vormden het belangrijkste gespreksonderwerp. De afgelopen jaren is gebleken dat de subsidiestromen niet altijd tijdig bekend worden gemaakt door het ministerie van OCW. Door een bedrag aan reserve aan te houden stelt Primo Schiedam zichzelf in staat om te handelen, zolang er nog onduidelijkheid bestaat. Mocht de subsidie lager uitvallen, dan kan hiervoor de reserve worden aangesproken. Ook de nieuwe bekostiging speelt hierbij een rol. Vanwege de overgangsregeling die de eerste vier jaar van kracht zal zijn, zullen de gevolgen van de nieuwe bekostiging voor Primo Schiedam nihil zijn. Ondanks dat Primo Schiedam een aantal verplichte verzekeringen heeft afgesloten blijft het risico bestaan dat de polis niet het volledige risico afdekt en er wellicht een eigen risico van toepassing is. De overige onderdelen zijn besproken en hiervan is de kans klein dat de risico's zich voordoen en is de verwachte impact laag.

3. Personeel en organisatie

Voor een schoolbestuur vormt het personeel het belangrijkste deel van de bedrijfsvoering. Tegelijkertijd vormt het vanwege de omvang ook direct het grootste risico. Primo heeft ervoor gekozen om zich niet via het vervangingsfonds te verzekeren voor de kosten van vervangingen. Tot op heden is dit bedrijfseconomisch een goede keuze gebleken. In de jaarlijkse begroting is rekening gehouden met de kosten die het gemiddelde ziekteverzuim met zich meebrengen.

Echter, als in de toekomst het ziekteverzuimpercentage oploopt dan zullen ook de kosten voor vervanging toenemen. Het huidige probleem is echter dat er wel behoefte is aan vervangers, maar deze vanwege het lerarentekort niet beschikbaar zijn. Toch is het noodzakelijk om een reserve aan te houden als het ziekteverzuim oploopt of er sprake is van langdurige ziekte.

4. ICT en Privacy

De afgelopen jaren is het belang van ICT in het onderwijs toegenomen. Hoewel Primo Schiedam van mening is dat het ICT gebruik van voldoende niveau is, wil de stichting toch middelen aanhouden om te kunnen investeren als de situatie daarom vraagt.

Visie en ethiek op het gebied van privacy

Als onderwijsorganisatie zijn wij ons er goed van bewust dat wij werken met (bijzondere) persoonsgegevens van onder meer kinderen en hebben wij hier veel aandacht voor, immers het recht op privacy is een fundamenteel mensenrecht. Naast het voldoen aan de wet- en regelgeving besteden wij veel tijd aan de bewustwording van medewerkers. Aangezien afspraken op papier alleen werken wanneer het doel hiervan bij iedereen gevoeld wordt.

Privacy ontwikkelingen

Bij de start van de AVG heeft Primo de stelling ingenomen dat ouders geen beeld- en filmmateriaal mochten maken binnen school en op het schoolplein. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft aangegeven dat dit wel mag, mits de ouders erop worden gewezen door de school dat zij hier terughoudend in zijn. Het beleid van Primo is hierop aangepast.

De verwachting was dat het normenkader IBP in 2023 gereed zou zijn, echter dit is doorgeschoven naar het tweede kwartaal in 2024. Het IBP-beleid van Primo wordt in 2024 opnieuw vastgesteld waarbij het normenkader als uitgangspunt dient.

Risico's en bedreigingen

Het verliezen van een device van Primo kan een potentieel risico met zich meebrengen. Het risico hierop is klein, doordat er wordt gewerkt met een wachtwoord (op afstand te resetten) en het werken in de cloud. Een extra stap wordt genomen om verloren devices te kunnen terughalen en daarom wordt in 2024 alle mobiele apparatuur voorzien van een sticker met QR-code.

Uit de DPIA van Parnassys worden een aantal acties in 2024 uitgevoerd zoals het instellen van MFA (multi factor authentication) voor alle gebruikers en het actualiseren van de autorisatiematrix.

5. Onderwijskwaliteit

De onderwijskwaliteit bij Primo Schiedam is goed op orde en dit resulteert in een basisarrangement voor alle scholen. Hoewel de kwaliteit op orde is, maakt het wel onderdeel uit van de risicoanalyse. Als in de toekomst blijkt dat de kwaliteit op één van de scholen onvoldoende is óf aanzienlijk achteruit is gegaan, dan wil het bestuur hier op korte termijn op in kunnen spelen. Om dit mogelijk te maken heeft het bestuur hiervoor een bedrag aangehouden in de risico-inventarisatie.

Binnen Schiedam is een eerste opvang voor nieuwkomers (CON).

In principe staat de gemeente Schiedam garant voor een exploitatietekort. Tot op heden is er geen sprake van een terugloop van het aantal leerlingen. Met het huidige lerarentekort wordt dit als een klein risico beschouwd.

6. Huisvesting en facilitair

De komende jaren staan de nodige nieuwbouw- en renovatieplannen op de planning. De schoolbesturen hebben hier met de gemeente Schiedam afspraken over gemaakt en vastgelegd in het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Primo Schiedam probeert de eigen onderhoudsplanning hier zoveel mogelijk op aan te laten sluiten. De komende jaren zal dit de nodige tijd en aandacht vragen van Team Huisvesting.

Het team beschikt over de benodigde expertise, maar zal vanwege het gebrek aan capaciteit voor specifieke projecten kennis in moeten kopen in de vorm van projectbegeleiding, procesbegeleiding en overige advieskosten.

Vanwege de omvang van de huisvestingsvraag de komende jaren neemt het onderdeel “huisvesting en facilitair” een voorname positie in bij de risicoanalyse. Dit valt ook te herleiden aan het bedrag dat eraan is gekoppeld.

3. Financiële verantwoording

Onderstaand hoofdstuk verantwoordt de financiële staat van Primo Schiedam. De belangrijkste financiële gegevens zijn weergegeven en zijn los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de balans en de staat van baten en lasten, en in de laatste paragraaf komt de financiële positie aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	Prognose 1-2-2025	Prognose 1-2-2026	Prognose 1-2-2027
Aantal leerlingen 4 t/m 7 jaar	1.745	1.784	1.697	1.788	1.741	1.741
Aantal leerlingen vanaf 8 jaar	1.593	1.679	1.751	1.722	1.768	1.768
Aantal leerlingen SBO	190	205	201	210	210	210
Totaal aantal leerlingen	3.528	3.668	3.649	3.720	3.719	3.719

De prognoses van de leerlingaantallen zijn weergegeven zoals opgenomen in de begroting 2024.

De teldatum van 1-2-2024 is de basis voor de bekostiging van het kalenderjaar 2025. Op 1 februari 2024 bedraagt het aantal leerlingen 3.649. Dit aantal leerlingen ligt 53 leerlingen lager dan de prognose die is opgenomen in de begroting 2024. Dit komt vooral door een lagere instroom van leerlingen op De Wereldschool.

Het leerlingaantal toont een stabiel beeld, waarbij een toename zichtbaar is. Binnen Primo Schiedam is er een aantal scholen, zoals Montessori Schiedam, Kleurrijk en Loep waar een toename van het aantal leerlingen zichtbaar is. Op De Singel neemt het aantal leerlingen af. De school probeert uiteraard zo goed mogelijk te anticiperen op deze afname en waar mogelijk te zorgen dat het aantal leerlingen minder afneemt dan gedacht.

FTE

Gemiddeld aantal FTE	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bestuur/management	13	13	14	14	14	14
Onderwijzend personeel	221	226	228	233	221	213
Ondersteunend personeel	90	108	135	122	116	112
Totaal personeel	324	347	377	369	351	339

Bovenstaande gegevens betreft de gemiddelde inzet van het aantal FTE de komende jaren.

Om het verloop, na afloop van het NPO, zichtbaar te maken is ervoor gekozen om het gemiddelde aantal FTE te laten afnemen per 2024. De mensen die op NPO-middelen zijn aangenomen zullen, zoveel als mogelijk, een reguliere plek in de formaties krijgen. Primo hoopt hiermee de formaties zoveel mogelijk in stand te houden en indien nodig uit te breiden. De middelen vanuit het NPO hebben gezorgd voor de aanname van extra personeel, maar in mindere mate dan vooraf gedacht. Hierdoor kunnen een aantal scholen de middelen nog besteden in 2024. De NPO middelen hebben eveneens gezorgd tot meer externe inhuur. In het overzicht zijn alle medewerkers opgenomen, ook de medewerkers die door Primo Schiedam worden uitgeleend aan derden. In bovenstaande tabel is de indeling bepaald op basis van de functie zoals deze bekend is in de salarisadministratie. Dit is leidend voor de gegevens, niet de taak die een medewerker op een school vervult.

Primo Schiedam heeft de afgelopen jaren een forse uitbreiding op het personeelsbestand gehad. Dit is duidelijk zichtbaar door de toename van het gemiddelde aantal FTE in 2023 ten opzichte van 2022 en 2021. De scholen zijn beter in staat gebleken om medewerkers aan te stellen op NPO middelen. De zij-instromers tellen in bovenstaand overzicht mee als onderwijzend personeel. Onderwijsassistenten en leraarondersteuners zijn opgenomen als ondersteunend personeel.

3.2 Balans en staat van baten en lasten

Balans in meerjarig perspectief	31-12-2022	31-12-2023	Begroting 31-12-2024	Begroting 31-12-2025	Begroting 31-12-2026
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	2.886.060	3.212.592	3.571.649	3.353.406	3.217.254
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	1.404.075	1.353.683	1.353.682	1.353.682	1.353.682
Liquide middelen	16.523.630	18.630.122	12.372.359	11.843.171	11.732.098
Totaal vlottende activa	17.927.705	19.983.805	13.726.041	13.196.853	13.085.780
TOTAAL ACTIVA	20.813.765	23.196.397	17.297.690	16.550.258	16.303.034
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN	9.754.193	10.165.165	7.947.248	6.622.085	5.685.452
<i>Algemene reserve</i>	3.409.417	2.681.137	2.415.000	2.415.000	2.415.000
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>	6.059.028	7.246.030	5.532.248	4.207.085	3.270.452
<i>Bestemmingsfonds (publiek)</i>	285.748	237.998	-	-	-
VOORZIENINGEN	5.909.363	6.504.504	4.323.714	4.901.445	5.590.854
KORTLOPENDE SCHULDEN	5.150.209	6.526.728	5.026.728	5.026.728	5.026.728
TOTAAL PASSIVA	20.813.765	23.196.397	17.297.690	16.550.258	16.303.034

De meerjarenbalans is doorgerekend op basis van de uitgangspunten die zijn opgenomen in de begroting 2024. De meerjarenbalans is opgesteld op basis van de balans per 31-12-2023, zoals deze in de jaarrekening 2023 is opgenomen. Bovenstaande meerjarenbalans wijkt dus af ten opzichte van de meerjarenbalans uit de begroting 2024, goedgekeurd door de raad van toezicht op 1-12-2023. De resultaten en de mutaties uit het kasstroomoverzicht uit de begroting 2024 zijn verwerkt in bovenstaande meerjarenbalans. In bovenstaande begroting is geen rekening gehouden met de aangepaste verwerking van de voorziening groot onderhoud per 1-1-2024.

Toelichting balans per 31-12-2023 t.o.v. balans per 31-12-2022

Materiële vaste activa

De boekwaarde van de materiële vaste activa is toegenomen per 31-12-2023. In boekjaar 2023 hebben voornamelijk investeringen plaatsgevonden in inventaris en apparatuur. In 2023 is in totaal voor € 819.998 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur, terwijl voor € 518.800 is begroot. De investeringen in 2023 zijn hiermee ruimschoots hoger dan begroot. Dit voornamelijk door een investering in meubilair die in één jaar heeft plaatsgevonden, terwijl dit was begroot voor meerdere jaren. Vanwege de leveringsvoorwaarden was het aantrekkelijker om de investering in één deel te plegen. De overige investeringen hebben grotendeels conform begroting plaatsgevonden.

Vlottende activa

Het saldo aan vorderingen dat openstaat per 31-12-2023 is vergelijkbaar ten opzichte van 31-12-2022. De vordering t.o.v. het ministerie die nu zichtbaar is op de balans heeft betrekking op subsidies die zijn aangevraagd en in 2024 zijn uitbetaald. Aangezien de baten betrekking hebben op 2023 zijn in dit jaar ook de lasten verantwoord. De subsidies hebben betrekking op regelingen in het kader van asielzoekers en vreemdelingen en maatwerkbekostiging voor de opvang van leerlingen afkomstig uit Oekraïne.

Vanwege de exploitatie is het saldo aan liquide middelen behoorlijk toegenomen. De toename van de voorzieningen heeft eveneens gezorgd voor een toename van de liquide middelen. Zie het kasstroomoverzicht in de jaarrekening voor een toelichting op de mutatie van de liquide middelen.

Eigen vermogen

Het resultaat over 2023 is verwerkt in het eigen vermogen. Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is geëindigd op 31-7-2023. Van de NPO-middelen die nog niet zijn uitgegeven is een bestemmingsreserve NPO gevormd. Zodoende kunnen de scholen deze geoormerkte middelen de komende jaren inzetten. Het overige resultaat van de scholen is specifiek toegekend aan de bestemmingsreserve van de scholen. Het collectieve resultaat is bestemd aan de algemene reserve. Primo Schiedam exploiteert de gymzalen in Schiedam en ontvangt hiervoor een exploitatievergoeding vanuit de gemeente. In 2023 is het negatieve exploitatiesaldo van de reserve afgehaald. In overleg met de gemeente Schiedam is een egaliseringsreserve gevormd voor de exploitatie van De Wereldschool. Het maximale bedrag van de reserve is 25% van de beschikte subsidie voor het kalenderjaar 2023.

Voorzieningen

De stichting heeft een voorziening langdurig zieken gevormd, omdat zij eigenrisicodragers voor vervanging is en zodoende niet is aangesloten bij het vervangingsfonds. In 2023 is aan de voorziening onttrokken en heeft er per eindejaar een dotatie plaatsgevonden om de voorziening op de juiste hoogte te krijgen. Om de voorziening op peil te brengen heeft in 2023 een forse dotatie van € 132.654 aan de voorziening plaatsgevonden. In 2023 is er € 113.334 onttrokken aan de voorziening en is er € 10.848 vrijgevallen. In 2023 heeft een onttrekking (uitbetaling) plaatsgevonden inzake de voorziening jubilea. Normaal gesproken is er sprake van een situatie waarin gedoteerd moet worden. Echter, in 2023 is dit niet het geval, doordat het percentage voor de bepaling van de contante waarde, vanwege de marktomstandigheden, is bijgesteld naar +2,439%. Vanwege het generatiepact is per 31-12-2023 een voorziening gevormd, die betrekking heeft op de deelnemers die in 2022 en 2023 gebruik zijn gaan maken van de regeling. In de berekening zijn de kosten opgenomen die stichting zal maken tot het einde van de regeling voor de huidige deelnemers.

De voorziening onderhoud is toegenomen omdat er, minder onderhoud heeft plaatsgevonden dan dat er is gedoteerd. In het eerste kwartaal van 2024 zullen de onderhoudsplannen worden geactualiseerd.

Kortlopende schulden

De crediteuren zijn per balansdatum toegenomen t.o.v. voorgaand boekjaar. Dit betreft een momentopname van het bedrag aan openstaande facturen per 31-12-2023, dit valt niet te wijten aan één enkele factuur. Aan het saldo van de kortlopende schulden is zichtbaar dat het saldo van vooruitontvangen subsidies is toegenomen. De voornaamste reden hiervan is de ontvangst van de subsidie voor basisvaardigheden en rijke schooldag.

Toelichting toekomstige balans

De komende jaren wordt een aantal balansmutaties verwacht. Als gevolg van een negatieve begroting de komende jaren zullen de vermogenspositie en liquiditeit afnemen.

Vorderingen

Per 31-12-2023 is de vordering ten opzichte van het ministerie van OCW grotendeels komen te vervallen. Dit als gevolg van de invoering van de nieuwe bekostiging. Het totaalsaldo van de vorderingen zal hierdoor eveneens afnemen. Afhankelijk van de mate waarin het ministerie de subsidieaanvragen kan afhandelen, is er mogelijk vanaf 31-12-2024 in zijn geheel geen sprake meer van een vordering t.o.v. het ministerie.

Liquide middelen

Als gevolg van een negatieve meerjarenbegroting en een negatieve cashflow zal de liquide positie de komende jaren afnemen.

Eigen vermogen

In de begroting 2024 is een negatief resultaat begroot, waardoor het eigen vermogen zal afnemen. Dit zal zijn weerslag hebben op het saldo aan liquide middelen. Dit zal niet tot problemen leiden, omdat Primo Schiedam een financieel gezonde instelling is. In de opvolgende jaren na 2024 zijn eveneens negatieve resultaten begroot, om zodoende het eigen vermogen te verminderen. Hierdoor is het mogelijk om te investeren in kwalitatief goed onderwijs het vrijroosteren van medewerkers en de inzet van zij-instromers.

Voorzieningen

De onderhoudsvoorziening is al enige jaren onderwerp van discussie. De methode die de stichting nu hanteert voor het bepalen van de onderhoudsvoorziening betreft de methode "dotatie-egalisatie". Met ingang van 1-1-2024 is deze methode niet meer toegestaan. Als gevolg van een overgangsregeling mag de voorziening onderhoud in boekjaar 2023 conform de huidige methodiek worden bepaald. In 2024 zullen de gevolgen voor Primo Schiedam in kaart worden gebracht en zal een besluit worden genomen. In de begroting 2024 is uitgegaan van het handhaven van een voorziening groot onderhoud, waarbij de dotatie voor 2024 e.v. gelijk is aan het niveau van 2023. Betreffende de dotatie voor de voorziening groot onderhoud gymzalen is rekening gehouden met het feit dat de exploitatie van de gymzalen per 31-12-2024 zal worden overgedragen aan de gemeente Schiedam. De dotatie voorziening groot onderhoud gymzalen is om die reden voor 2024 gesteld op € 0.

Bij de uitvoering van het groot onderhoud zal het Integraal Huisvesting Plan (IHP) een rol spelen. Hierbij zal het budget van de gemeente en de uitvoering van groot onderhoud gebundeld worden om zodoende werkzaamheden te kunnen combineren. De bouwkosten zijn de afgelopen jaren fors toegenomen en dit zorgt voor problemen bij de uitvoering van de werkzaamheden die zijn opgenomen in het IHP. De beschikbare budgetten zijn simpelweg niet toereikend. Primo Schiedam is hierover in gesprek met de gemeente Schiedam en de partners waarmee wordt samengewerkt. In de meerjarenbalans is ervan uitgegaan dat de voorziening zal worden gehandhaafd. Met de financiële impact op de voorziening groot onderhoud is geen rekening gehouden.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Realisatie 2023 t.o.v. begroting 2023	Realisatie 2023 t.o.v. realisatie 2022
BATEN								
Rijksbijdragen	33.370.318	32.131.336	35.661.192	35.226.024	33.802.559	33.316.979	3.529.856	2.290.874
Overige overheidsbijdr. en subs.	1.057.178	2.844.979	2.531.219	2.853.699	2.334.103	2.385.809	-313.760	1.474.041
Overige baten	1.742.190	1.278.632	1.534.616	1.432.118	1.317.600	1.315.625	255.984	-207.574
TOTAAL BATEN	36.169.686	36.254.947	39.727.027	39.511.841	37.454.262	37.018.413	3.472.080	3.557.341
LASTEN								
Personeelslasten	28.240.572	30.219.583	32.847.669	34.405.624	32.462.877	31.731.596	2.628.086	4.607.097
Afschrijvingen	479.602	542.610	540.018	621.843	628.243	630.151	-2.592	60.416
Huisvestingslasten	3.463.179	3.584.981	3.931.399	4.057.498	3.459.810	3.441.358	346.418	468.220
Overige lasten	2.871.399	2.572.909	3.315.746	2.980.315	2.720.175	2.643.622	742.837	444.347
TOTAAL LASTEN	35.054.752	36.920.083	40.634.832	42.065.279	39.271.105	38.446.726	3.714.749	5.580.080
SALDO								
Saldo baten en lasten	1.114.934	-665.136	-907.805	-2.553.438	-1.816.843	-1.428.313	-242.670	-2.022.739
Saldo financiële baten en lasten	46.787	-8.176	589.038	491.680	491.680	491.680	597.214	542.251
TOTAAL RESULTAAT	1.161.721	-673.312	-318.767	-2.061.758	-1.325.163	-936.633	354.544	-1.480.488

Verklaring afwijkingen begroting 2023 en realisatie 2023

Toelichting op de jaarrekening

Primo Schiedam heeft over het jaar 2023 een negatief resultaat behaald van € 318.767 (2022: positief € 1.161.721). Begroot werd een tekort van € 673.312. Het verschil t.o.v. de begroting ad € 354.544 wordt door verschillende factoren veroorzaakt. Deze verschillen worden onderstaand uitgebreid toegelicht. Gedurende het jaar 2023 was de verwachting dat het resultaat positiever zou zijn dan begroot, voornamelijk vanwege de niet opgenomen rentebaten. Na een aantal jaren nauwelijks rente te hebben ontvangen is in 2023 € 596.558 ontvangen. Het rentepercentage van schatkistbankieren ligt hoger dan bij commerciële banken.

De prognose die is uitgebracht bij de financiële rapportage tot en met september 2023 bedroeg € 383.794 negatief.

Begrotingsverschil

Het resultaat over 2023 is € 354.544 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Indien de realisatie hoger is dan begroot, is het bedrag positief. Indien lager, negatief.

Baten		€ 3.472.080
Lasten		
Personeelslasten	€ 2.628.086	
Afschrijvingen	-€ 2.592	
Huisvestingslasten	€ 346.418	
Overige lasten	€ 742.837	
		€ 3.714.749
		-€ 242.670
Financiële baten en lasten		€ 597.214
Begrotingsverschil		€ 354.544

Baten

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 3.472.080.

De specificatie is als volgt:

Rijksbijdragen	€ 3.529.856
Subsidies overige overheden	- € 313.760
Overige baten	€ 255.984
Totaal	€ 3.472.080

De rijksbijdragen voor kalenderjaar 2023 zijn verhoogd. Hier is in de begroting rekening mee gehouden, maar de inkomsten zijn hoger dan verwacht en zorgen voor een positief verschil t.o.v. de begroting.

De groeibekostiging bedraagt € 562.080 en is niet in de begroting opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2023 is er van uitgegaan dat er, vanwege de invoering van de nieuwe groeibekostiging, voor Primo Schiedam geen sprake zal zijn van groeibekostiging.

Het ministerie van OCW heeft in 2021, 2022 en 2023 middelen beschikbaar gesteld om de salarissen van medewerkers op achterstandsscholen te verbeteren. De regeling arbeidsmarkttoelage was begroot tot en met juli

2023. De regeling is verlengd tot en met december 2023. Het beschikbare bedrag is omlaag bijgesteld, waardoor het toelagepercentage omlaag is bijgesteld van 8% naar 6%. Voor 2024 zal de regeling verlengd worden en wordt 5% uitgekeerd. De opzet in de cao onderhandelingen is de arbeidsmarkttoelage structureel in de cao op te nemen.

Scholen ontvangen gedurende de schooljaren 2021-2022, 2022-2023 middelen in het kader van het NPO. De middelen mogen over een langere periode worden uitgegeven. De meeste scholen slagen erin om hun NPO middelen 2023 grotendeels te besteden. Het lukt alleen nog niet voor iedere school om de resterende middelen uit voorgaande jaren te besteden. Dit zal plaatsvinden in 2024 of later.

In het kader van verschillende vreemdelingen- en asielzoekersregelingen dient Primo subsidieaanvragen in bij de overheid. Deze subsidies zijn in 2023 aanzienlijk hoger dan begroot. Het gaat hierbij om ongeveer € 720.000. De subsidies kennen sinds de invoering van het NPO een verruiming, die liep tot 31 juli 2023.

Vanuit het samenwerkingsverband is ongeveer € 170.000 meer ontvangen dan begroot. Dit komt voort uit een indexatie die heeft plaatsgevonden. Daarnaast is er een extra éénmalig aanvullend wijkbudget voor 2023 ontvangen van € 134.000. Tevens zijn er extra ondersteuningsgelden ontvangen voor 2023 in verband met de overgang naar kalenderjaarbekostiging. De reeds verstrekte bekostigde is ongeveer 6% geïndexeerd en dekken hiermee deels de gestegen kosten.

Subsidies overige overheden

Vanuit de gemeente Schiedam ontvangt Primo Schiedam verschillende doelsubsidies, zoals Brede School middelen en middelen voor de inzet van een Combinatiefunctionaris. Hiervoor dient Primo jaarlijks een aanvraag in en vervolgens een verantwoording na afloop van de subsidieperiode. Primo Schiedam ontvangt eveneens subsidie voor de VVE voorziening op Het Startblok. Op basis van de werkelijke bezetting kent deze subsidie een jaarlijkse afrekening richting de gemeente. Primo ontvangt ook een subsidie voor de Brede School Academie Schiedam Oost en Nieuwland (gestart augustus 2023). Vanaf 1 januari 2023 is daar ook Con De Wereldschool bijgekomen. Buiten deze subsidies ontvangt Primo Schiedam middelen voor de exploitatie en instandhouding van de gymzalen in Schiedam. Voor het overzicht kunnen de baten en lasten voor de gymzalen tegenover elkaar worden afgezet. Primo Schiedam heeft hier apart een bestemmingsfonds én voorziening groot onderhoud voor gevormd.

De bekostiging vanuit de gemeente Schiedam is lager dan begroot. Dit kent een tweetal oorzaken. De bekostiging voor de VVE instandhouding op Het Startblok is lager dan begroot. De kind aantallen zijn lager dan verwacht en daarom zal een deel terugbetaald dienen te worden aan de gemeente. De baten zijn hiermee circa € 92.000 lager dan begroot. Voor het bedrag dat Primo dient terug te betalen is op de balans een schuld opgenomen. Dit is eveneens van toepassing op de middelen die Primo ontvangt voor de Centrale Opvang Nieuwkomers (De Wereldschool). Als de rijksbekostiging tekortschiet, dan vult de gemeente de bekostiging aan, zodat de exploitatie kostendekkend is. Aangezien de nieuwkomersbekostiging vanuit het rijk hoger is dan verwacht, draagt de gemeente Schiedam € 464.440 bij in plaats van € 712.210 wat was aangevraagd. Van het bedrag dat teveel is ontvangen zal een egaliseriereserve worden gevormd en het restant zal worden overgemaakt aan de gemeente.

Overige baten

In 2023 zijn de overige baten hoger dan begroot. Ten opzichte van de begroting heeft Primo Schiedam meer verhuurbaten dan begroot. Dit betreft doorbelastingen aan andere schoolbesturen voor gezamenlijke gebouwkosten en gebruiksvergoedingen van overige gebruikers, zoals kinderopvang en gemeentelijke initiatieven.

De inkomsten uit detachering van personeel is hoger dan begroot. Door de loonkosten die zijn toegenomen zijn eveneens meer loonkosten doorbelast, omdat personeel uitsluitend kostendekkend mag worden uitgeleend. Door het verder uitbreiden van TEAM Huisvesting in 2023 zijn er inleenvergoedingen afgerekend met Stichting Wijzer in Opvang & Onderwijs en SIKO. In de overige situaties betreft het een vergoeding voor personeel dat is uitgeleend aan het samenwerkingsverband.

De ouderbijdragen, vrijwillige ouderbijdragen en TSO zijn in 2023 hoger dan begroot.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 2.628.086 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Meer salariskosten dan begroot	€ 2.126.481
Mutatie voorziening jubilea	-€ 16.085
Dotatie voorziening langdurig zieken	€ 8.472
Dotatie voorziening generatiepact	€ 125.008
Extern personeel	€ 96.768
Schoolbegeleidingsdiensten	-€ 2.675
Nascholing en studiedagen	€ 305.649
Reiskosten	€ 133.169
Overige	-€ 148.702
Totaal	€ 2.628.086

De cao van het primair onderwijs

Er is een akkoord gesloten voor een cao primair onderwijs 2023-2024. De achterbannen van de PO-Raad en de vakbonden hebben ingestemd met het onderhandelaarsakkoord van 12 september. De cao loopt van 1 mei 2023 tot en met 30 september 2024.

De meest belangrijke financiële punten uit het akkoord zijn een salarisverhoging van 10% en een éénmalige uitkering. De salarisverhoging is in de maand oktober 2023 met terugwerkende kracht uitgekeerd. De éénmalige uitkering is een bedrag dat verschilt per salarisschaal en naar rato van de diensttijd en werktijdfactor en is uitbetaald in november 2023.

Vanwege de cao zijn de loonkosten aanzienlijk toegenomen. Deze kosten zijn vergoed door het omhoog bijstellen van de bekostiging. Per saldo zijn de kosten en de vergoeding nagenoeg gelijk.

Op een aantal locaties zijn in de begroting 2023 vacatures opgenomen die niet volledig zijn ingevuld. Dit zorgt ervoor dat deze locaties een aanzienlijk positief resultaat realiseren. Met oog op het teruglopend aantal leerlingen heeft De Singel ervoor gekozen om een aantal vacatures niet opnieuw in te vullen. Hierdoor is het resultaat aanzienlijk beter dan begroot en hiermee is een voorschot genomen op de inkomsten die in 2024 zullen afnemen.

Als gevolg van het verlengen van de regeling arbeidsmarkttoelage heeft ook de uitbetaling van de toelage het hele boekjaar 2023 plaatsgevonden. Dit zorgt ervoor dat de kosten hoger zijn dan begroot.

Op het gebied van afspraken omtrent de stagevergoeding is meer duidelijkheid gekomen. M.i.v. het schooljaar 2023-2024 zal voor 1e, 2e en 3e jaars een stagevergoeding van toepassing zijn. Hierbij heeft Primo zich aangesloten bij schoolbesturen in de regio die hier gezamenlijk afspraken over maken. Aangezien deze afspraken financiële (kostenverhogende) consequenties hebben is het ministerie aan het bekijken in hoeverre zij deze kosten, via de bekostiging, kunnen vergoeden.

De kosten voor vervanging zijn aanzienlijk lager dan begroot. Dit komt vanwege het gebrek aan vervangers. Het scheelt dus in de kosten, maar het zorgt er niet voor dat er vervanging beschikbaar is. In de begroting 2023 is dit budget toegekend aan de formatie, zodat scholen hiervoor structureel iets kunnen regelen. Dit in de hoop dat meer in vervanging kan worden voorzien. We hebben het hierbij vooral over vervangingen die korter dan 6 weken duren.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 2.592 lager dan begroot.

In vergelijking tot boekjaar 2022 zijn de afschrijvingen toegenomen.

Huisvestingslasten

De huisvestinglasten zijn € 346.418 hoger dan begroot. Op de post “heffingen” na zijn alle posten onder de huisvestingslasten hoger dan begroot. De meest opvallende overschrijdingen betreffen de elektriciteit en onderhoudslasten. De overschrijdingen komen vooral voort uit forse indexaties en prijsstijgingen die in 2023 hebben plaatsgevonden.

De energiekosten zijn circa € 110.000 hoger zijn dan begroot. Voor 2024 is de verwachting dat de prijsstijgingen hoger zijn als gevolg van het afsluiten van een nieuw contract bij een nieuwe leverancier. De leverancier is eind 2023 gestopt met leveren en hierdoor is Primo, via het collectief “Energie voor scholen” op zoek gegaan naar een nieuwe leverancier voor 2024.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 742.837 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Administratie – en beheerlasten	€	190.390
Leermiddelen	€	115.449
Overige lasten	€	436.998
Saldo	€	742.837

De administratie- en beheerlasten, zijn voornamelijk hoger dan begroot doordat in 2023 van alle gebouwen een schouw heeft plaatsgevonden. Dit is uitgevoerd door een externe partij, waarbij de rapportages dienen als onderbouwing voor het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan. De leermiddelen zijn voornamelijk hoger als gevolg van prijsstijgingen.

Ook de projectkosten zijn als onderdeel van de overige lasten toegenomen, maar hier staat ook een hogere vergoeding vanuit subsidiegelden tegenover.

Financiële baten en lasten

Vanaf 2021 brengt Primo Schiedam de middelen onder bij het schatkistbankieren. De middelen van Primo zijn ondergebracht op een rekening bij het ministerie van Financiën. Deze rekening is gekoppeld aan de ABN-AMRO rekening die Primo hanteert voor het verrichten van reguliere betalingen. De kosten die zijn gepresenteerd betreffen bankkosten. Primo heeft in 2023 gehandeld conform het Treasurystatuut.

Toelichting toekomstige exploitatie

Baten

De totale baten voor de komende jaren zullen afnemen, maar dit betekent niet dat Primo Schiedam minder te besteden heeft. Een aantal specifieke subsidies zoals het NPO en subsidie basisvaardigheden zal ten einde lopen en hiermee vervallen de baten, maar ook de lasten. Vanuit de gemeente zullen de komende jaren de gebruikelijke subsidies zoals 'Brede School' en VVE worden ontvangen. Voor De Wereldschool ontvangt Primo aanvullende middelen vanuit de gemeente Schiedam om de exploitatie dekkend te krijgen.

Lasten

In de personele lasten is eveneens zichtbaar dat een aantal subsidies, zoals het NPO, aflopen. De komende jaren is de verwachting dat de investering in zij-instromers zal afnemen. De stichting zal de komende jaren het eigen vermogen inzetten om medewerkers vrij te roosteren en hiermee ook de werkdruk te verlagen.

De komende jaren zullen de afschrijvingslasten toenemen als gevolg van investeringen die zullen plaatsvinden. Op het gebied van huisvesting en overige lasten vallen, buiten forse stijgingen van de tarieven, de komende jaren geen bijzonderheden te verwachten. De ontwikkeling van de energietarieven is een aandachtspunt. Dit kan namelijk leiden tot een verdere toename van de kosten. De afname van de overige lasten valt te koppelen aan het aflopen van bepaalde doelsubsidies, wat ook zichtbaar is onder de rijksbijdragen en overige baten.

Resultaat

De komende jaren zijn negatieve resultaten begroot. Vooruitlopend op het beleid omtrent het eigen vermogen is het investeren in het vrijroosteren van medewerkers noodzakelijk. De afgelopen jaren heeft dit voor rust op de scholen gezorgd, omdat de zij-instromers een waardevolle toevoeging aan de formaties op de scholen zijn. Uiteindelijk resulteert het traject in het behalen van het Pabo-diploma. Na de begrotingsperiode heeft Primo Schiedam voldoende eigen vermogen en zijn alle kengetallen bovengemiddeld.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signaleringswaarden
Solvabiliteit 2	0,75	0,72	0,71	0,70	0,69	Ondergrens: < 0,30
Weerstandvermogen	0,27	0,26	0,20	0,18	0,15	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit	3,48	3,06	2,73	2,63	2,60	Ondergrens: < 0,75
Rentabiliteit	3,21%	-0,79%	-5,15%	-3,49%	-2,50	Ondergrens: < 0 Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.
Reservepositie (mogelijk bovenmatig eigen vermogen)	€ 5.054.164 (ratio 2,07)	€ 4.960.737 (ratio 1,93)				Bovengrens: > 0 Dit bedrag betreft het bovenmatige deel.

In 2020 heeft het ministerie van OCW een nieuwe signaleringswaarde voor onderwijsinstellingen gepubliceerd. Met deze berekening kan worden aangeduid wanneer er (volgens deze berekening) sprake is van een bovenmatig publiek eigen vermogen. Hierbij is de uitkomst als bovenmatig eigen vermogen gepresenteerd en niet het normatief eigen vermogen, wat de uitkomst is van de signaleringswaarde.

Zoals uit bovenstaande gegevens valt op te maken, valt de vermogenspositie van Primo Schiedam ruim binnen de door de Inspectie van het Onderwijs gestelde normen. Vanwege de vermogenspositie is het mogelijk om een negatieve begroting vast te stellen. Ondanks de negatieve begroting blijven alle kengetallen ruim binnen de gestelde normen. Zoals eerder bekend was, geeft de nieuwe signaleringswaarde aan dat Primo Schiedam een schoolbestuur is waarbij sprake is van een bovenmatig eigen vermogen. Primo Schiedam is zich hiervan bewust en heeft de afgelopen jaren getracht dit vermogen omlaag te krijgen en te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en de instroom van leerkrachten d.m.v. het zij-instroom traject. De komende jaren is negatief begroot, maar er dient wel rekening gehouden te worden met onderstaande.

Voorziening groot onderhoud

De afgelopen jaren heeft het gesprek plaatsgevonden over de opbouw en berekening van de voorziening groot onderhoud. Volgens de Raad voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) is de wet- en regelgeving voor de voorziening groot onderhoud voorheen niet strikt genoeg gevolgd door schoolbesturen. Dit heeft geresulteerd in een uiting van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Hierbij is duidelijk geworden dat de overgangperiode eindigt per 31-12-2023 en schoolbesturen een keuze dienen te maken of zij het groot onderhoud activeren óf de voorziening blijven handhaven. Bij het handhaven van de voorziening dient echter een andere berekening plaats te vinden, waarvan het gevolg is dat de voorziening aanzienlijk hoger gewaardeerd dient te worden.

Primo Schiedam hanteert tot eind 2023 de methode dotatie-egalisati, maar dit is vanaf 2024 niet meer toegestaan. De aanpassing heeft mogelijk tot gevolg dat aanvullend zal moeten worden gedoteerd aan de voorziening groot onderhoud om deze toereikend te maken. Deze dotatie zal een afname van het eigen vermogen tot gevolg hebben.

Eigen vermogen

Een specificatie van het eigen vermogen per 31 december 2023 is als volgt:

Algemene reserve	:	€ 2.681.137
Bestemmingsreserve (publiek)	:	€ 7.246.030
Bestemmingsfonds (publiek)	:	<u>€ 237.998</u>
Totaal	:	€ 10.165.165

Het resultaat van - € 318.767 is conform resultaatbestemming in het eigen vermogen worden verwerkt.

In de resultaatbestemming is voor € 638.033 toegevoegd aan de publieke bestemmingsreserve NPO voor De Wereldschool. Voor de overige scholen heeft een onttrekking van - € 678.840 plaatsgevonden.

Het overige resultaat kan worden aangemerkt als regulier resultaat.

De resultaten van de scholen zijn toegevoegd aan het reserveschoolbudget. De overige resultaatverdeling heeft plaatsgevonden via de algemene reserve en betreffen (in grote lijnen) de afdelingen Primo Schiedam collectief, huisvesting en bestuursbureau.

4. Verantwoording raad van toezicht

Sinds 2011 zijn het bestuur en het intern toezicht gescheiden, vanuit de overtuiging dat het in- en externe vertrouwen in de onderwijsorganisatie daarmee toeneemt. Gezien vanuit de visie van Primo Schiedam, waarin openbaar onderwijs een positieve bijdrage levert aan de maatschappij, is het tevens van groot belang dat de omgeving een reële invloed heeft op de strategie en het beleid van de instelling. Als representant van de omgeving, is de raad van toezicht (rvt) werkgever van de bestuurder, heeft een klankbord- en adviesfunctie naar de bestuurder, houdt toezicht op de bestuurder en de organisatie. Tevens geeft de rvt goedkeuring aan alle belangrijke beleidsdocumenten, is verantwoordelijk voor de inrichting bestuur en toezicht en legt publieke verantwoording af over haar eigen functioneren.

In 2023 bestond de raad van toezicht uit:

Manja van de Plasse: voorzitter en lid op bindend voordracht van personeelsgeleding GMR.

Rob Janse: lid en vicevoorzitter, Karin van der Meulen: lid, Erik van Hoogteijlingen: lid en per 1 november is Janine Sloodmaekers op bindend voordracht van de oudergeleding GMR toegetreden als lid van de raad van toezicht.

In 2023 heeft de bezoldiging van de leden van de raad van toezicht plaatsgevonden conform de, per 1 januari 2022 herziene en vastgestelde, vergoedingsregeling. Dit betekent in 2023 dat de vergoeding voor de voorzitter € 12.975, - bedraagt en voor een lid € 8.650, -. De genoemde bedragen zijn gebaseerd op een volledig jaar. De vergoedingen die in 2023 zijn verstrekt aan de leden van de raad van toezicht zijn opgenomen in de jaarrekening, WNT-verantwoording.

Samenstelling intern toezicht

Naam	Commissies	Functie	Betaalde nevenfuncties	Onbetaalde nevenfuncties
Manja van de Plasse	Remuneratie Onderwijs & kwaliteit	Eigenaar MP Projecten	Bestuurslid Fonds Schiedam-Vlaardingen e.o.	Rotary International District 1600 gouverneur
Rob Janse	Remuneratie	Adviseur arbeidsvraagstukken en toezichthouder	Lid raad van toezicht Edumare	-
Janine Sloodmaekers	Audit	Directeur Onderwijs & Kwaliteit bij Techniek College Rotterdam	Lid raad van toezicht SCO Delft, Bestuurslid Stichting Zwerfjongeren Nederland en Stichting Bouwdepot.	Hoofd commissie Jongste Jeugd bij hockeyclub de IJssel
Karin van der Meulen	Onderwijs & kwaliteit	Senior-innovatie en organisatieadviseur, CED-Groep	-	-
Erik van Hoogteijlingen	Audit	Lid college van bestuur Stichting Laurens Lyceum		Penningmeester Stichting Return2Sander

Er is geen sprake van conflicterende (neven)functies in het kader van de Code Goed Bestuur PO.

Vergaderingen & informatievoorziening

Wij hebben in 2023 vijf keer plenair vergaderd. Daarnaast vergadert de voorzitter regelmatig met de bestuurder ter voorbereiding van de vergaderingen en ter afstemming van de lopende zaken. Om ons bijtijds te informeren over actualiteiten stuurt de bestuurder regelmatig een terugkoppeling. Daarnaast vindt er maandelijks een telefonisch overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter en de bestuurder. Zoals gebruikelijk woonde een delegatie van ons

tweemaal de vergadering van de GMR bij. Deze vergaderingen zijn van belang voor ons om voeling te kunnen houden met datgene wat binnen onze Primo-organisatie speelt.

Wij zijn lid van de VTOI en VOS ABB. Deze organisaties worden actief gebruikt om informatie te vergaren.

Governance

Om de Governance te versterken werken wij met commissies:

Audit commissie financiën (vergadert vier keer per jaar)

Commissie Onderwijs & Kwaliteit (vergadert twee keer per jaar)

Remuneratiecommissie (vergadert twee keer per jaar en bij werving nieuwe leden raad van toezicht en/of bestuur)

Goedkeuring & adviezen

Wij zien toe op de naleving van het bestuur van de Code Goed Bestuur en andere wettelijke verplichtingen.

Daarnaast hebben wij toegezien op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen in het jaar 2023. Hierbij zijn geen onregelmatigheden door de raad van toezicht gesignaleerd.

De raad heeft hierop toegezien d.m.v. informatie vanuit verschillende documenten, zoals financiële rapportages, meerjarenbegroting en jaarrekening. De auditcommissie heeft hierbij op verschillende onderwerpen ingezoomd, om zodoende een goed oordeel te kunnen vormen inzake de doelmatigheid en rechtmatigheid op de besteding van de middelen.

Wij hebben onze goedkeuring gegeven aan:

Het jaarverslag 2022, begroting 2024 – 2027, Treasurystatuut 2023 en samenwerkingsovereenkomst team huisvesting.

De remuneratiecommissie, auditcommissie financiën en de commissie onderwijs en kwaliteit hebben in 2023 met de bestuurder en indien van toepassing met medewerkers van het bestuurskantoor gesproken. Er is geadviseerd t.a.v. kwaliteit van het onderwijs, personele uitdagingen, nieuwbouwprojecten, het Integraal Huisvestingsplan, delen team huisvesting en het financieel management van Primo. De raad van toezicht heeft Flynth accountants aangewezen als onafhankelijk accountant over het boekjaar 2023. Flynth accountants zal de bevindingen delen in een accountantsverslag. Gedurende het jaar heeft een kennismaking plaatsgevonden tussen de raad van toezicht en de tekenent accountant van Flynth.

Stakeholders & scholing

Wij hebben de volgende scholen bezocht: De Peperklip, De Singel, Con De Wereldschool, Montessori Schiedam en Het Kleurrijk. Daarnaast zijn wij regelmatig geïnformeerd, over de ontwikkelingen op de scholen in het algemeen en over de uitvoering.

In het kader van deskundigheidsbevordering hebben twee leden van de raad van toezicht een seminar op het gebied van huisvesting gevolgd bij VTOI- NVTK.

Zelfevaluatie

De leden van de raad van toezicht hebben tijdens een apart overleg hierover op 29 juni 2023 aan de hand van een vooraf ingevulde vragenlijst, de zelfevaluatie uitgevoerd. Gedurende een groot deel van 2023 hebben wij in verband met een langer dan gehoopt vacaturetraject, met één rvt lid minder de werkzaamheden uitgevoerd. Dit was (door de tijdelijkheid) geen belemmering bij de uitvoering van onze werkzaamheden.

De besproken onderwerpen tijdens de zelfevaluatie betroffen oa:

1. de werking van de raad van toezicht;
2. het functioneren van de individuele leden van de raad van toezicht.

Deze onderwerpen werden eerst, intern, zonder de aanwezigheid van de bestuurder besproken. Daarna schoof de bestuurder aan en heeft een terugkoppeling met hem plaatsgevonden.

Wij hebben als raad van toezicht kunnen constateren dat we de benodigde (expertise-) mix van ervaring en kennis, bewustzijn, tegenkrachten, betrokkenheid en professionaliteit in de raad aanwezig hebben.

De verbeterpunten die wij voor onszelf genoteerd hebben, zijn onder andere: het contact met de GMR anders, beter vormgeven, als raad van toezicht onze maatschappelijke rol verduidelijken (denk bijvoorbeeld aan informatie-uitwisseling met collega raden van toezicht in het onderwijs) en de wijze waarop de raad van toezicht ook buiten de vergaderingen om geïnformeerd kan worden over relevante kwesties.

Afrondend

Wij kijken terug op een jaar waar wederom hard gewerkt is aan verdere inhoudelijke verdieping van de onderwijskwaliteit, om daarmee de kansengelijkheid voor kinderen, nog verder te vergroten. Daarnaast is het ook steeds voelbaarder en zichtbaarder dat bij Primo niet alleen de kinderen maar ook de medewerkers centraal staan. Primo heeft een sterke positieve bedrijfscultuur waar velen graag onderdeel van zijn. De waardering voor de medewerkers is terug te zien in het HR-beleid. Verder blijft Primo investeren in het docenten tekort, doormiddel van onder andere het zij instroom traject.

Als raad van toezicht blijven wij onnoemelijk trots op jullie en de resultaten van 2023.

Manja van de Plasse
Voorzitter raad van toezicht 2023

Bijlage 1 Verslag GMR

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) is een belangrijk gremia voor het bestuur van Stichting Primo Schiedam. Binnen de GMR wordt gesproken over zaken die van belang zijn voor alle of een meerderheid van de scholen. Vanuit alle scholen wordt een vertegenwoordiging verwacht van één gekozen personeelslid en één ouder. Naast het instemmings- en adviesrecht, conform de Wet Medezeggenschapsraad (WMR) wordt de GMR gebruikt als klankbord voor nieuw te ontwikkelen beleid. Hierbij nemen de GMR-leden informatie mee naar medezeggenschapsraad (MR) van de school en haalt daar ook input op die betrokken wordt bij de dialoog. De samenwerking met de GMR en relatie met MR staat hoog op de agenda. Primo is gebaat bij een goed werkend inspraak orgaan.

Op 18 april, 20 juni, 10 oktober en 7 december 2023 heeft de GMR vergaderd.

Periode 1 januari tot 1 augustus, voorzitter: Paul van de Zande, leerkracht De Singel en vicevoorzitter: Martijn Boelhouwers, ouder Montessori Schiedam.

Periode 1 augustus, voorzitter: Robert Boogaard, ouder Het Windas

Vanaf 1 december, vicevoorzitter: Laetitia Aerts, leerkracht De Singel.

Gehele jaar 2023: Administratieve ondersteuning door Nichola Capel, bestuurssecretaris.

Van 1 januari tot 1 augustus werd de oude structuur gehanteerd: De GMR kiest ervoor om aan de hand van themaraden vier keer per jaar te vergaderen waarbij iedere vergadering start en sluit met een plenair gedeelte. De GMR heeft de volgende themaraden:

- Financiën en huisvesting (voorzitter M. den Otter)
- Personeel en organisatie (voorzitter L. Sloot)
- Onderwijs, kwaliteit, ICT en communicatie (voorzitter P. Jonkers)

In de vergadering van 20 juni is besloten om de vergaderstructuur aan te passen om het organiserend vermogen van de GMR te vergroten. De rol van het bestuurskantoor wordt vooral informatief. De GMR leden willen een actievere houding aannemen, daarom wordt het voorzitterschap van de themaraden uitgevoerd door de GMR leden en ieder raad stelt haar eigen agenda op. De themaraden initiëren zelf de vergadermomenten, deze vinden minstens één week voor de plenaire GMR vergadering plaats.

- Financiën en huisvesting (voorzitter C. den Boogert, leerkracht Loep)
- Personeel en organisatie (voorzitter J. Sterk, leerkracht De Poldervaart)
- Onderwijs, kwaliteit, ICT en communicatie (voorzitter M. van der Horst, leerkracht Het Kleurrijk)

In 2023 is het GMR-statuut, reglement en huishoudelijk reglement opnieuw geëvalueerd en vastgesteld.

De GMR heeft instemming gegeven op:

Bestuursformatie 2024	Jaarverslag 2022
Begroting 2024 op hoofdlijnen	Vakantieregeling 2024 – 2025

De GMR heeft een positief advies gegeven op:

Jaarverslag en jaarrekening 2022	DPIA Parnassys
DPIA Google for Education	DPIA Qualliant
DPIA Office365	

De GMR is in 2023 geïnformeerd over de volgende onderwerpen:**Financien en huisvesting**

Rapportages	Subsidies o.a. basisvaardigheden.
Samenwerkingsovereenkomst huisvesting	jaarverslag en jaarrekening 2022
Integraal huisvestingsplan	Reserves inzetten
Nieuwbouw	Afschrijvingen

Personeel en organisatie

Begeleiden mag geen toeval zijn	Werving
Primo Stay Fit (vitaliteitsprogramma)	Stagevergoeding
Zij-instroom	Generatiepact
Duurzame inzetbaarheid	Meer uren mogelijkheden (MUM)
Demografische gegevens	Vrijroosteren personeel
CAO PO	Primo brede studiedag 'culturele diversiteit'
Arbeidsmarkttoelage	

Onderwijs, kwaliteit, ICT, communicatie & privacy

Taalvisie	Visie op burgerschap
Digitale geletterdheid	Koersplan 2024 – 2028
Wijkgericht werken	NKC (Nederlands Kennis Curriculum)
Samenwerking met de zorg	Inclusief onderwijs
Resultaten	Ondersteuningsplan
Privacy	

**STICHTING PRIMO SCHIEDAM
TE VLAARDINGEN**

Rapport inzake jaarstukken 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	55
2	Balans per 31 december 2023, vergelijkende cijfers per 31 december 2022	61
3	Staat van Baten en Lasten 2023, vergelijkende cijfers 2022	63
4	Kasstroomoverzicht 2023	64
5	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	65
6	Verantwoording Subsidies	73
7	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	75
8	Overzicht verbonden partijen	79
9	Wet Normering Topinkomens	80
10	Gebeurtenissen na balansdatum	84
11	Ondertekening	85
12	Gegevens Rechtspersoon	86

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's (€).

Activiteiten

Stichting Primo Schiedam is het bevoegd gezag van 12 openbare basisscholen en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Schiedam.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Primo Schiedam (geregistreerd onder KvK-nummer 24387235) is feitelijk gevestigd op Burgemeester van Lierplein 77 te Vlaardingen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Primo Schiedam zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Overdracht exploitatie Wereldschool per 1-1-2023

In 2022 is besloten de Wereldschool per 1-1-2023 te situeren onder het bestuur van Primo Schiedam. Dit is een gezamenlijk besluit van de Schiedamse schoolbesturen en het samenwerkingsverband. De subsidierelatie tussen De Wereldschool en de gemeente Schiedam wordt hiermee overgedragen door het samenwerkingsverband aan Primo. Voor 2023 werd de Wereldschool inhoudelijk aangestuurd door het samenwerkingsverband.

De Wereldschool is een school voor nieuwkomers van 4 tot 12 jaar die het Nederlands nog niet voldoende beheersen om op een reguliere school mee te kunnen komen. De leerlingen zijn afkomstig uit de hele wereld en spreken niet of nauwelijks de Nederlandse taal. De leerlingen krijgen gedurende 1 á 2 jaar effectief tweede taalonderwijs.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Primo en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf. Subsidies op investeringen worden als schuld op de balans verantwoord en gelijk aan de afschrijvingstermijnen van de hiermee corresponderende investeringen in jaarlijkse termijnen ten laste van het resultaat gebracht.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Boekresultaten op materiële vaste activa worden in de staat van baten en lasten bij de afschrijvingskosten verantwoord.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

	Afschrijving	Grensbedrag
Gebouwen	5%	€ 500,00
ICT/Computers	5% - 50%	€ 500,00
Inventaris	5% - 20%	€ 500,00
Meubilair	5% - 10%	€ 500,00
Overige activa	7%	€ 500,00
Leermiddelen	12,50%	€ 500,00

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogte van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als reserve om te investeren in kwalitatief goed onderwijs. Het geeft de stichting ook de mogelijkheid om te investeren in bepaalde projecten, zoals de inzet van zij-instromers. Ook dient de algemene reserve om tegenvallers mee op te kunnen vangen. Er is geen sprake van privaat vermogen.

Schoolreserve

Jaarlijks worden de schoolresultaten van het voorgaande jaar aan de schoolreserves toegevoegd. Scholen hebben de mogelijkheid om tijdelijke exploitatietekorten in het eerstvolgende jaar ten laste van deze reserve te brengen. Voorwaarde is dat uitzicht op herstel van resultaat bestaat.

Bestemmingsreserve NPO

Per 31-12-2023 bestaat er een bestemmingsreserve NPO. De reserve is tot stand gekomen door de ontvangen middelen vanuit de overheid te verminderen met de gemaakte kosten in de boekjaren 2021, 2022 en 2023. De scholen die nog een reserve hebben nemen deze reserve mee naar 2024 met als doel activiteiten te ontplooiën, waarmee achterstanden als gevolg van Corona, kunnen worden ingelopen of weggewerkt.

Bestemmingsfonds gymzalen

In 2020 is een bestemmingsfonds exploitatie gymzalen gevormd. Dit heeft eveneens voor de onderhoudsvoorziening gymzalen plaatsgevonden. Hiervoor heeft een herrekening plaatsgevonden vanaf het moment dat Primo Schiedam het beheer heeft over de gymzalen. Voor boekjaar 2023 zal het resultaat de mutatie van het fonds betreffen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van 2,439% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is gebaseerd op het uitgangspunt van dotatie egalisatie. Hiermee maakt Stichting Primo Schiedam gebruik van de overgangsregeling betreffende de Voorziening Groot Onderhoud die tot en met boekjaar 2023 geldt.

Voorziening generatiepact

Het doel van een voorziening generatiepact is om meer mensen aan het werk te krijgen, langer te laten doorwerken en een vitaal personeelsbestand te stimuleren. Deze voorziening heeft een kortlopend karakter waardoor deze niet tegen contante waarde wordt gewaardeerd. Deze voorziening is met ingang van boekjaar 2022 gevormd.

Duurzame inzetbaarheid

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder. Per 31-12-2023 zijn geen afspraken met medewerkers gemaakt om de uren duurzame inzetbaarheid te sparen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening wordt opgenomen voor de verplichtingen die voortvloeien uit loondoorbetaling van de medewerkers die per balansdatum ziek waren (geheel of gedeeltelijk) en waarvan het de verwachting is dat ze niet (volledig) meer zullen herstellen. Het risico is niet verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij.

Voorziening transitievergoeding

Stichting Primo Schiedam heeft de intentie om contracten voor bepaalde tijd, gezien de arbeidsmarkt te verlengen naar een contract voor onbepaalde tijd. Jaarlijks bepaalt Stichting Primo Schiedam de tijdscontracten evalueert deze. Uit deze evaluatie is gebleken dat er geen materiële verplichtingen zijn die opgenomen moeten worden in de voorzieningen.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Pensioenregeling

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5% (2022: 110,9%).

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen die verstrekt zijn door het Ministerie OCW. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Primo Schiedam heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEBEERSING

Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Primo Schiedam loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Stichting Primo Schiedam risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Stichting Primo Schiedam risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	(4)				
Algemene reserve		2.681.137		3.409.417	
Bestemmingsreserve (publiek)		7.246.030		6.059.028	
Bestemmingsfondsen (publiek)		237.998		285.748	
			10.165.165		9.754.193
Voorzieningen	(5)				
Personeelsvoorziening		987.574		870.179	
Voorziening onderhoud		5.516.930		5.039.184	
			6.504.504		5.909.363
Kortlopende schulden	(6)				
Crediteuren		422.391		237.461	
Vakantiegeld		1.086.347		949.112	
Schulden aan een verbonden partij		-		905.717	
Overige projecten		1.744.162		1.019.173	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.603.162		1.333.361	
Schulden terzake van pensioenen		453.278		370.430	
Overlopende passiva		1.217.388		334.955	
			6.526.728		5.150.209
			<u>23.196.397</u>		<u>20.813.765</u>

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023, VERGELIJKENDE CIJFERS 2022

		2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
Baten							
Rijksbijdragen	(7)	35.661.192		32.131.336		33.370.318	
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	(8)	2.531.219		2.844.979		1.057.178	
Overige baten	(9)	1.534.616		1.278.632		1.742.190	
Som der baten			39.727.027		36.254.947		36.169.686
Lasten							
Personeelslasten	(10)	32.847.669		30.219.583		28.240.572	
Afschrijvingen	(11)	540.018		542.610		479.602	
Huisvestingslasten	(12)	3.931.399		3.584.981		3.463.179	
Overige lasten	(13)	3.315.746		2.572.909		2.871.399	
Totaal lasten			40.634.832		36.920.083		35.054.752
Saldo baten en lasten			-907.805		-665.136		1.114.934
Financiële baten en lasten	(14)		589.038		-8.176		46.787
Nettoresultaat			<u>-318.767</u>		<u>-673.312</u>		<u>1.161.721</u>

4 KASSTROOMOVERZICHT 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-907.805		1.114.934	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	540.018		479.602	
Mutatie voorzieningen	595.141		681.352	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	50.392		1.412.500	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	1.376.519		1.602.425	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.654.265		5.290.813
Ontvangen interest	596.558		55.428	
Betaalde bankkosten	-7.520		-8.641	
		589.038		46.787
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.243.303		5.337.600
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-867.254		-798.634	
Desinvesteringen materiële vaste activa	705		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-866.549		-798.634
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Inbreng Wereldschool		729.738		-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Financieringsactiviteiten		-		-
		2.106.492		4.538.966
Samenstelling geldmiddelen				
	2023		2022	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		16.523.630		11.984.664
Mutatie liquide middelen		2.106.492		4.538.966
Geldmiddelen per 31 december		18.630.122		16.523.630

5 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Leer- middelen	Overige materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2023</i>					
Aanschaffingswaarde	8.638	4.736.357	706.620	29.549	5.481.164
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-8.638	-2.077.081	-485.761	-23.623	-2.595.103
	<u>-</u>	<u>2.659.276</u>	<u>220.859</u>	<u>5.926</u>	<u>2.886.061</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	-	819.998	47.256	-	867.254
Desinvesteringen	-	-730	-	-	-730
Afschrijving desinvesteringen	-	25	-	-	25
Afschrijvingen	-	-476.150	-57.958	-5.910	-540.018
	<u>-</u>	<u>343.143</u>	<u>-10.702</u>	<u>-5.910</u>	<u>326.531</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2023</i>					
Aanschaffingswaarde	8.638	5.555.625	753.876	29.549	6.347.688
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-8.638	-2.553.206	-543.719	-29.533	-3.135.096
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>-</u>	<u>3.002.419</u>	<u>210.157</u>	<u>16</u>	<u>3.212.592</u>

VLOTTENDE ACTIVA

2. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	<u>216.321</u>	<u>180.197</u>

Per 31 december 2023 staan er geen vorderingen open waarvoor een voorziening dubieuze debiteuren gevormd dient te worden.

Vordering op OCW

Ministerie van OCW	<u>203.063</u>	<u>381.488</u>
--------------------	----------------	----------------

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Vorderingen op Samenwerkingsverband		
Samenwerkingsverband	53.975	30.952
Vorderingen op gemeenten en andere overheden		
Overige projecten	-	1.452
Vorderingen op gemeenten en andere overheden	128.906	170.820
	128.906	172.272
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	216.199	175.390
Overlopende activa	535.219	463.776
	751.418	639.166
Overige vorderingen		
Waarborgsommen	104.118	106.068
Nog te factureren bedragen	112.081	63.132
Netto salaris	-	6.190
	216.199	175.390
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	416.927	412.970
Rente	118.292	50.806
	535.219	463.776
3. Liquide middelen		
Een bedrag van € 54.454 betreft de middelen van ouderraden en staat niet ter vrije beschikking van het bestuur van Stichting Primo Schiedam.		
Tegoeden op bankrekeningen	18.630.122	16.520.768
Kas	-	2.862
	18.630.122	16.523.630

PASSIVA

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
4. Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.681.137	3.409.417
Bestemmingsreserve (publiek)	7.246.030	6.059.028
Bestemmingsfonds (publiek)	237.998	285.748
	<u>10.165.165</u>	<u>9.754.193</u>

	Stand per 1-1-2022	Resultaat 2022	Overige mutaties	Stand per 31-12-2022
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	<u>3.874.895</u>	<u>-465.478</u>	<u>-</u>	<u>3.409.417</u>
Bestemmingsreserve (publiek)				
Reserve schoolbudget	3.612.167	1.227.725	-	4.839.892
Reserve NPO	864.576	354.560	-	1.219.136
	<u>4.476.743</u>	<u>1.582.285</u>	<u>-</u>	<u>6.059.028</u>
Bestemmingsfonds (publiek)				
Fonds exploitatie gymzalen	<u>240.834</u>	<u>44.914</u>	<u>-</u>	<u>285.748</u>

	Stand per 1-1-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	<u>3.409.420</u>	<u>-728.283</u>	<u>-</u>	<u>2.681.137</u>
Bestemmingsreserve (publiek)				
Reserve schoolbudget	4.839.892	958.054	91.703	5.889.649
Reserve NPO	1.219.136	-678.840	638.033	1.178.329
Egalisatiereserve subsidie gem. Schiedam	-	178.052	-	178.052
	<u>6.059.028</u>	<u>457.266</u>	<u>729.736</u>	<u>7.246.030</u>
Bestemmingsfonds (publiek)				
Fonds exploitatie gymzalen	<u>285.748</u>	<u>-47.750</u>	<u>-</u>	<u>237.998</u>

De overige mutaties betreffen de inbreng van de Wereldschool per 1-1-2023. In 2022 is besloten de Wereldschool per 1-1-2023 te situeren onder het bestuur van Primo Schiedam. Dit is een gezamenlijk besluit van de Schiedamse schoolbesturen en het samenwerkingsverband. De subsidierelatie tussen De Wereldschool en de gemeente Schiedam wordt hiermee overgedragen door het samenwerkingsverband aan Primo. Voor 2023 werd de Wereldschool inhoudelijk aangestuurd door het samenwerkingsverband.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

(Voorstel) Bestemming van het resultaat	Resultaat 2023		
	€	€	€
Algemene reserve	-728.283		-728.283
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>			
Reserve schoolbudget	958.054		
Reserve NPO	-678.840		
Egalisatiereserve subsidies Gemeente Schiedam	178.052		
		457.266	
<u>Bestemmingsfonds (publiek)</u>			
Reserve exploitatie gymzalen	-47.750		

Algemene reserve

De algemene reserve dient als reserve om te investeren in kwalitatief goed onderwijs. Het geeft de stichting ook de mogelijkheid om te investeren in bepaalde projecten, zoals de inzet van zij-instromers. Ook dient de algemene reserve om tegenvallers mee op te kunnen vangen. Er is geen sprake van privaat vermogen.

Reserve schoolbudget

De overige mutatie € 91.703 betreft de inbreng Wereldschool per 1-1-2023.

Reserve NPO

Per 31-12-2023 bestaat er een bestemmingsreserve NPO. De reserve is tot stand gekomen door de ontvangen middelen vanuit de overheid te verminderen met de gemaakte kosten in de boekjaren 2021, 2022 en 2023. De scholen die nog een reserve hebben nemen deze reserve mee naar 2024 met als doel activiteiten te ontplooiën, waarmee achterstanden als gevolg van Corona, kunnen worden ingelopen of weggewerkt.

De overige mutatie € 638.033 betreft de inbreng Wereldschool per 1-1-2023.

Bestemmingsfonds gymzalen

In 2020 is een bestemmingsfonds exploitatie gymzalen gevormd. Dit heeft eveneens voor de onderhoudsvoorziening gymzalen plaatsgevonden. Hiervoor heeft een herrekening plaatsgevonden vanaf het moment dat Primo Schiedam het beheer heeft over de gymzalen. Voor boekjaar 2023 zal het resultaat de mutatie van het fonds betreffen.

5. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
Personeelsvoorzieningen	€	€
Voorziening jubilea	519.800	535.885
Voorziening generatiepact	286.788	161.780
Voorziening langdurig zieken	180.986	172.514
	<u>987.574</u>	<u>870.179</u>

	Jubileum PO	Generatiepact	Langdurig zieken	Totaal
	€	€	€	€
Personeelsvoorzieningen				
Stand per 1-1-2023	535.885	161.780	172.514	870.179
Dotatie	13.058	208.584	132.654	354.296
Onttrekking	-29.143	-54.874	-113.334	-197.351
Vrijval	-	-28.702	-10.848	-39.550
Stand per 31-12-2023	<u>519.800</u>	<u>286.788</u>	<u>180.986</u>	<u>987.574</u>
Kortlopend deel <1 jaar	96.811	80.999	147.728	325.538
Langlopend deel >1 jaar	422.989	205.789	33.258	662.036

	31-12-2023	31-12-2022
Onderhoudsvoorziening	€	€
Voorziening onderhoud scholen	3.664.456	3.355.843
Voorziening onderhoud gymzalen	1.852.474	1.683.341
	<u>5.516.930</u>	<u>5.039.184</u>
	Voorziening onderhoud scholen	Voorziening onderhoud gymzalen
	€	€
		Totaal
	€	€

Onderhoudsvoorziening			
Stand per 1-1-2023	3.355.843	1.683.341	5.039.184
Dotatie	750.000	233.000	983.000
Onttrekking	-441.387	-63.866	-505.253
Stand per 31-12-2023	<u>3.664.456</u>	<u>1.852.475</u>	<u>5.516.931</u>
Kortlopend deel <1 jaar	1.074.449	578.698	1.653.147
Langlopend deel >1 jaar	2.590.007	1.273.777	3.863.784

Voorziening Jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van +2,439% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van de in de toekomst voor rekening van Stichting Primo Schiedam komende (loon)kosten voor personeelsleden die door ziekte niet meer zullen terugkeren. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Voorziening generatiepact

Het doel van een voorziening generatiepact is om meer mensen aan het werk te krijgen, langer te laten doorwerken en een vitaal personeelsbestand te stimuleren.

De regeling kent een duur van 3 jaar en zal geëvalueerd worden in 2024.

De voorziening is niet tegen contante waarde gewaardeerd.

Deze voorziening is met ingang van boekjaar 2022 gevormd.

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties en is grotendeels langlopend.

Per 1-1-2020 is de voorziening onderhoud, zichtbaar, opgesplitst in een deel schoolgebouwen en een deel gymzalen. Voor de delen worden in de administratie separaat de dotaties en onttrekkingen verwerkt. Hiervoor is gekozen om richting de gemeente Schiedam aan te kunnen tonen, of de middelen die Primo Schiedam ontvangt voor de exploitatie en instandhouding van de gymzalen, voldoende zijn om het onderhoud uit te kunnen bekostigen.

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is gebaseerd op het uitgangspunt van de dotatie egalisatie.

Hiermee maakt Stichting Primo Schiedam gebruik van de overgangsregeling betreffende de Voorziening Groot Onderhoud die tot en met boekjaar 2023 geldt.

6. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	422.391	237.461
Vakantiegeld		
Vakantiegeld	1.086.347	949.112
Schulden aan verbonden partijen		
Samenwerkingsverband	-	905.717
Vooruitontvangen subsidies OCW		
Vooruitontvangen subsidies OCW	1.744.162	1.019.173
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	1.559.249	1.332.547
Premie vervangings- en participatiefonds	43.913	814
	1.603.162	1.333.361
Schulden terzake van pensioenen		
Premies pensioenen	453.278	370.430
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva	1.217.388	334.955
Overlopende passiva		
Nettoloon	4.624	2.578
Nog te betalen bindingstoelage	73.609	71.213
Nog te betalen kosten	655.937	120.335
Overige vooruitontvangen bedragen	483.218	140.829
	1.217.388	334.955

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurverplichting kantoorpand Burgemeester van Lierplein

Ultimo boekjaar zijn de huurverplichtingen voor het pand als volgt te specificeren.

Binnen 1 jaar	138.597
Tussen 1 en vijf jaar	581.081
Meer dan vijf jaar	-

Dit betreft een huurovereenkomst voor het pand Burgemeester van Lierplein te Vlaardingen tot 30 november 2028 en kan worden voortgezet voor een periode van telkens 5 jaar.

In 2024 zal een verhuizing plaatsvinden van de 11e etage naar de 6e en 7e etage.

Vanwege een tijdelijk dubbele huursom valt de verplichting voor 2024 hoger uit dan in opvolgende jaren.

Onderhoudsovereenkomst kopieermachines

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst als volgt te specificeren.

Binnen 1 jaar	118.027
Tussen 1 en vijf jaar	91.176
Meer dan vijf jaar	-

Met Sharp is op 1-10-2019 een huur- en onderhoudsovereenkomst voor de kopieermachines afgesloten voor de duur van 6 jaar, eindigend op 30 september 2025.

De kosten van de afdrucken zijn gebaseerd op de werkelijke afdrucken en zijn niet standaard in het contract opgenomen.

Schoonmaakovereenkomst

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst als volgt te specificeren.

Binnen 1 jaar	737.603
Tussen 1 en vijf jaar	-
Meer dan vijf jaar	-

Op 17 november 2017 is een contract met CSU voor de schoonmaak van de scholen en gymzalen voor 24 maanden afgesloten ingaande op 1 januari 2018 en geldig tot en met 31 december 2019.

Dit contract is vanaf 2020 per jaar opzegbaar, met een opzegtermijn van 3 maanden.

Voor 2024 is de overeenkomst met één jaar voortgezet

Leveringsovereenkomst energie

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst als volgt te specificeren.

Binnen 1 jaar	1.004.395
Tussen 1 en vijf jaar	1.034.526
Meer dan vijf jaar	-

Op 1-1-2021 is er met DVEP een leveringsovereenkomst, voor gas en elektriciteit, overeengekomen voor de duur van 5 jaar. Vanwege problemen bij DVEP is de levering van elektra en gas per 31-12-2023 stopgezet.

Vanuit het Energie voor Scholen collectief is een aanbesteding gehouden.

Met ingang van 1-1-2024 t/m 31-12-2025 zal ENGIE de leverancier zijn van gas en elektra.

6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar onderhanden of conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond conform subsidieverplichting ja/nee: Onderhanden/ ja/ nee*
Studieverlof	ABL.TINS-367641	24-6-2022	Ja
Studieverlof	ABL.TINS-367199	19-6-2022	Ja
Studieverlof	ABL.TINS-385353	20-6-2023	Onderhanden
Subs. Tel mee met Taal 2021-2024	TMMTC210014	26-2-2021	Ja
Reg. Intensivering Samenwerking kansengelijkheid	GK022016	8-12-2021	Ja
Expertisedeling nieuwkomers, 14EC	SEN22095	28-11-2022	Ja
Reg. School en omgeving	RSOS22180	11-11-2022	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-1162	11-11-2022	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-3969	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4388	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4397	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4401	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4415	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4425	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4437	31-5-2023	Onderhanden
Reg. verbetering basisvaardigheden 2023	VBV23-PO-4440	31-5-2023	Onderhanden
Reg. Aanpak personeelstekort	RAP220034	28-7-2022	Ja
Reg. Aanpak personeelstekort	RAP23046	2-8-2023	Onderhanden
Reg. school en omgeving	RSO-23441	21-12-2023	Onderhanden
Reg. school en omgeving	RSO-23452	21-12-2023	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2019	1027297-1	26-11-2019	Ja
Subs. Zij-instroom 2019	1027369-1	26-11-2019	Ja
Subs. Zij-instroom 2019	1027443-1	26-11-2019	Ja
Subs. Zij-instroom 2020	0/036/39997	26-2-2020	Ja
Subs. Zij-instroom 2021	1/069/39991	25-5-2021	Ja
Subs. Zij-instroom 2021	1/284/39991	26-10-2021	Ja
Subs. Zij-instroom 2021	1/284/39993	26-10-2021	Ja
Subs. Zij-instroom 2022	2/111/39999	2-5-2022	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2022	2/272/39978	19-10-2022	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2022	2/286/39990	20-10-2022	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2022	2/287/39902	3-11-2022	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2023	3/250/39980	15-9-2023	Onderhanden
Subs. Zij-instroom 2023	3/250/39989	18-9-2023	Onderhanden

* Onderhanden= de subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen
Ja= de subsidie is afgerond conform subsidieverplichtingen
Nee= de subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen

Stichting Primo Schiedam te Vlaardingen

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagj

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€
G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar								
Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december 2023
Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€	€

7 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
7. Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	34.391.497	31.033.941	31.924.329
Overige subsidies OCW	101.415	100.249	99.639
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	1.168.280	997.146	1.346.350
	<u>35.661.192</u>	<u>32.131.336</u>	<u>33.370.318</u>
8. Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden			
Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	<u>2.531.219</u>	<u>2.844.979</u>	<u>1.057.178</u>
9. Overige baten			
Verhuur	752.975	686.500	962.630
Detachering personeel	491.669	385.000	436.147
Ouderbijdragen	206.455	138.032	175.487
Overige	83.517	69.100	167.926
	<u>1.534.616</u>	<u>1.278.632</u>	<u>1.742.190</u>

Lasten

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
10. Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	23.485.034		21.859.445		20.672.353	
Sociale lasten	3.267.224		3.041.073		2.897.735	
Premies participatiefonds	490.655		456.693		260.026	
Premies vervangingsfonds	-		-		8.901	
Pensioenpremie	3.478.578		3.237.798		3.091.311	
	<u>30.721.491</u>		<u>28.595.009</u>		<u>26.930.326</u>	
Mutaties personele voorzieningen	146.538		12.500		124.422	
Personeel niet in loondienst	802.529		705.761		271.477	
Overige*	1.461.944		946.313		1.030.335	
	<u>2.411.011</u>		<u>1.664.574</u>		<u>1.426.234</u>	
Overige uitkeringen		-284.833		-40.000		-115.988
		<u>32.847.669</u>		<u>30.219.583</u>		<u>28.240.572</u>

* De kosten van personeel niet in loondienst zijn fors toegenomen vanwege de exploitatie van De Wereldschool per 1-1-2023.

De overige personeelskosten bestaan o.a. voor een bedrag van € 720.649 (2022: € 399.199) uit scholing, cursussen en studiedagen en voor een bedrag van € 286.969 (2022: € 221.360) uit reis- en verblijfkosten. In 2023 is van de personeelslasten voor een bedrag van € 491.669 (2022: € 436.147) gedetacheerd (zie bij overige baten).

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2023 gemiddeld 377 FTE werkzaam (2022: 347).

DIR: 14 (2022:13)

OP: 228 (2022: 226)

OOP: 135 (2022: 108)

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
Inventaris en apparatuur	476.150		471.863		410.462	
Leermiddelen	57.958		61.369		63.230	
Overige materiële vaste activa	5.910		9.378		5.910	
		<u>540.018</u>		<u>542.610</u>		<u>479.602</u>

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€

12. Huisvestingslasten

Huur	277.585		242.646		282.894	
Klein onderhoud en exploitatie	626.353		491.500		513.883	
Energie en water	778.291		668.100		539.781	
Schoonmaakkosten	897.786		875.550		846.351	
Heffingen	114.832		123.700		109.847	
Dotatie onderhoudsvoorziening	983.000		983.000		983.000	
Overige	253.552		200.485		187.423	
		<u>3.931.399</u>		<u>3.584.981</u>		<u>3.463.179</u>

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
13. Overige lasten						
Administratie en beheer	116.380		101.500		96.653	
Klein inventaris en aanschaffingen	182.693		102.000		106.390	
Telefoon- en portokosten	29.404		37.610		42.480	
Kantoorartikelen	23.108		12.150		18.751	
Accountantskosten	47.858		56.000		39.779	
Deskundigheidsadvies / juridische kosten	142.182		21.000		56.814	
Kosten RVT	46.064		62.500		49.377	
PR en marketing	64.611		69.150		57.972	
Totaal administratie- en beheerslasten		652.300		461.910		468.216
Leermiddelen	662.162		624.472		538.937	
ICT licenties e.d.	447.747		369.988		387.550	
Totaal leermiddelen		1.109.909		994.460		926.487
Wervingskosten	18.476		18.750		17.281	
Representatiekosten	12.692		12.775		19.300	
Buitenschoolse cq. bijzondere activiteiten	310.946		260.845		242.046	
Contributies	64.749		51.250		61.616	
Abonnementen	32.592		26.275		28.516	
Medezeggenschapsraad	4.359		4.400		1.889	
Verzekeringen	18.144		20.000		15.641	
Reproductiekosten en drukwerk	170.705		155.975		135.203	
Overige	920.874		566.269		955.204	
		1.553.537		1.116.539		1.476.696
		<u>3.315.746</u>		<u>2.572.909</u>		<u>2.871.399</u>

	2023	2022
	€	€
Accountants honoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	34.008	32.389
Andere controleopdrachten	13.850	7.390
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
	<u>47.858</u>	<u>39.779</u>

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
14. Financiële baten en lasten						
Rentebaten	596.558		-		55.428	
Rentelasten en bankkosten	<u>-7.520</u>		<u>-8.176</u>		<u>-8.641</u>	
		<u>589.038</u>		<u>-8.176</u>		<u>46.787</u>

8 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet 2023	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Conso- lidatie ja/nee
-----------------	-----------------	------------------	-------------------	------------------------------	---------------------------	---------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------------

Onderwijs Dat Past	Stichting	Schiedam	4	nvt	nvt	nvt	Nee	0	Nee
--------------------	-----------	----------	---	-----	-----	-----	-----	---	-----

De belangrijkste activiteit van de stichting is het begeleiden van zorgleerlingen.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Stichting Primo Schiedam participeert in Onderwijs Dat Past. Er is geen sprake van overheersende zeggenschap. Om die reden zijn de cijfers van het samenwerkingsverband Onderwijs Dat Past niet geconsolideerd in de jaarrekening van Stichting Primo Schiedam.

15. WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING PRIMO SCHIEDAM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Primo Schiedam. Het voor Stichting Primo Schiedam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 173.000.

Bij de bepaling van de punten dienen we niet meer uit te gaan van een gemiddelde maar van de cijfers van 2021 (voor verslagjaar 2023).

Criteria ten behoeve van vaststelling bezoldigingsklasse.

Criterium:		complexiteits- punten
Totaal baten:	25 tot 75 miljoen	6
Aantal leerlingen:	2.500 tot 10.000	3
Gewogen onderwijssoorten:	2	2
Totaal complexiteitspunten		<u>11</u>

Stichting Primo wordt ingedeeld in Klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023 (Bedragen x € 1)		Dhr. P. Jonkers
Functiegegevens		Directeur/ Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking		ja
Bezoldiging		
Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	129.648	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.559	
<i>Subtotaal</i>	<u>152.207</u>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	173.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	
Bezoldiging	<u><u>152.207</u></u>	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens		Directeur/ Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking		ja
Bezoldiging		
Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	123.904	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.177	
<i>Subtotaal</i>	<u>146.081</u>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	168.000	
Bezoldiging	<u><u>146.081</u></u>	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023 (Bedragen x € 1)	Mw. M. van de Plasse	Mw. J. Slootmaekers	Dhr. E. van Hoogteijlingen
	Voorzitter 1/1 - 31/12	Lid 1/11 - 31/12	Lid 1/1 - 31/12
Functiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2023			
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.975	2.150	8.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.950	2.891	17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022			
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	n.v.t.	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.600	-	8.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.200	-	16.800
Gegevens 2023 (Bedragen x € 1)	Mw. K. van der Meulen	Dhr. R. Janse	
		Lid	Vice-voorzitter
Functiegegevens		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2023			
Bezoldiging			
Bezoldiging		8.650	8.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		17.300	17.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		-	-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022			
Functiegegevens		Lid	Vice-voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2022		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging		8.400	8.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		16.800	16.800

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Niet van toepassing.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900.

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing

Ondertekening van de jaarrekening

Vlaardingen, 2024

Directeur / Bestuurder

Dhr. P. Jonkers

M. van de Plasse

E. van Hoogteijlingen

K. van der Meulen

R. Janse

J. Slootmaekers

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Primo Schiedam
Adres: Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen
Telefoon: 010-4260446

E-mailadres: info@primoschiedam.nl
Internetsite: www.primoschiendam.nl
Bestuursnummer: 41567
Contactpersoon: Dhr. P. Jonkers
Telefoon: 010-4260446

13GL	Openbare basisschool De Peperklip
13LM	Openbare basisschool De Singel
13XQ	Montessorischool Schiedam
14AZ	Openbare basisschool Het Kleurrijk
14EC	Openbare basisschool Het Startblok
14EC1	De Wereldschool
14GW	Brede Openbare basisschool De Taaltuin
14XU	Openbare basisschool Het Windas
15EJ	Openbare basisschool Loep
15HT	Openbare basisschool De Violier
15KN	Openbare Daltonschool De Klinker
19VE	Openbaar Speciaal Onderwijs De Poldervaart

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Primo Schiedam©

Fotografie: De Kleine Ambassade, This is VDO, Arend van der Salm en De wakkere stad fotografie– met dank aan De Peperklip, De Singel, Het Windas , De Taaltuin, Bestuurskantoor en De Wereldschool.

Juni 2024

ADRESSEN SCHOLEN

SBO De Poldervaart
Prinses Beatrixlaan 20
3121 JN Schiedam
010 470 11 88
directie.depoldervaart@primoschiedam.nl
www.poldervaartschiedam.nl
directeur: (Gyselle) G. van der Schoor

OBS De Taaltuin
Thorbeckesingel 4
3118 RW Schiedam
010 470 96 41
info.detaaltuin@primoschiedam.nl
www.taaltuinschiedam.nl
directieteam: (Saskia) S. van Berkhout
& (Elsje) E. Miedema

OBS De Peperklip
Fahrenheitstraat 2-4
3112 ZM Schiedam
010 415 26 85
info.depeperklip@primoschiedam.nl
www.peperklipschiedam.nl
directeur: (Feya) F. van Dreumel

OBS De Singel
Singel 5
3113 BE Schiedam
010 426 88 78
info.desingel@primoschiedam.nl
www.singelschiedam.nl
directeur: (Inge) I. Werneke

OBS Het Windas
Nachtegaallaan 2
3121 XP Schiedam
010 470 02 45
directie.hetwindas@primoschiedam.nl
www.windasschiedam.nl
directeur: (Mariëlle) M. van der Schoor

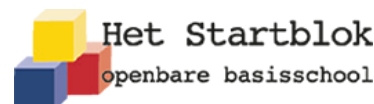
OBS Het Kleurrijk
Frans Halsplein 33
3117 WE Schiedam
010 426 96 61
info.kleurrijk@primoschiedam.nl
www.kleurrijkschiedam.nl
directeur: (Karlijn) K. Kroon

ODBS De Klinker
Bernardus IJzerdraatsingel 1
3123 CC Schiedam
010 470 95 01
directie.deklinker@primoschiedam.nl
www.klinkerschiedam.nl
directeur: (Hans) H. Loendersloot

Montessori Schiedam
Anthonie Muijsstraat 2
3117 LD Schiedam
010 273 00 20
info.montessori@primoschiedam.nl
www.montessorischiedam.nl
directeur: (Herman) H. Lamferkamp

OBS Het Startblok
Burgemeester van Haarenlaan 871
3119 GD Schiedam
010 473 78 89
info.hetstartblok@primoschiedam.nl
www.startblokschiedam.nl
directeur: (Walter) W. Konings
Per 1/8/2023 Nick van Deursen

OBS Loep
Peter van Anrooylaan 1
3122 TA Schiedam
010 470 70 79
info.loep@primoschiedam.nl
www.loepschiedam.nl
directeur: (Annemieke) A. Jeene
Per 1/11/2023 Jennifer Hoppe

OBS De Violier
Stockholm 1
3124 SG Schiedam
010 471 46 03
info.deviohier@primoschiedam.nl
www.violierschiedam.nl
directeur: (Mariska) M. Boer

Con De Wereldschool
De Meesterstraat 40
3119 PJ Schiedam
010 426 61 23
info.wereldschool@primoschiedam.nl
www.wereldschoolschiedam.nl
directeur: (Renée) R. Veltenaar

*Stichting Primo Schiedam
Burg. van Lierplein 77
3134 ZB Vlaardingen
010-4260446
info@primoschiedam.nl
www.primoschiedam.nl*

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Primo Schiedam

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Primo Schiedam te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primo Schiedam op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primo Schiedam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 26 juni 2024
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

L.J.M. Schram RA